

PROJECTE EDUCATIU DE L'ESCOLA PROA

Aprovat en claustre el dia 30 de juny de 2014

Aprovat pel Consell Escolar del 30 de setembre de 2014

En procés d'aprovació per l'assemblea de l'APBSM

Els documents citats entre parèntesis es poden trobar a la mateixa carpeta del Clickedu que aquest, amb el número corresponent.

Aclariment sobre l'ús del llenguatge:

Per tal d'alleugerir el text, les paraules que fan referència a persones s'entenen en sentit genèric i tenen valor masculí i femení. Així, parlar de nens, de pares i de professors en lloc de fer-ho d'alumnat, de pares i mares i d'equip docent no té cap implicació androcèntrica, sinó la voluntat de fer el text més clar i facilitar-ne la lectura.

Mentre l'escola s'apropa al seu cinquantè aniversari i la seva comunitat educativa reflexiona sobre el present i el futur, pot ser oportú retrobar aquest pensament de Pere Casaldàliga:

*Recordar és garantir la continuïtat constant i autocrítica de la vida.
Programar o somiar és garantir la seva continuïtat esperançada.
Actuar és garantir la seva realitat.*

Índex

1. Trets d'identitat

- 1.1. Orígens
- 1.2. Característiques
- 1.3. Objectius

2. Context escolar. Situació i característiques de l'entorn social i cultural de l'escola.

3. Organització general.

- 3.1. Organització dels pares i mares, en el seu doble paper de titulars de l'escola i de pares i mares de l'alumnat.
- 3.2. Organització del professorat.
- 3.3. Organització de l'alumnat
- 3.4. El Consell Escolar
- 3.5. El Gabinet Gerent
- 3.6. Organització dels serveis escolar i de les activitats extra lectives.
- 3.7. Organització de l'Administració i Serveis.

4. Organització pedagògica.

- 4.1. Els mestres.
- 4.2. Els alumnes.

5. Prioritats educatives.

5.1. Prioritats relacionades amb la formació dels alumnes en l'àmbit personal, actitudinal, de convivència i actuació en l'entorn.

- 5.1.1. L'acció tutorial.
- 5.1.1.1. Activitats que s'organitzen des de les tutories.

5.2. Prioritats relacionades amb l'adquisició de coneixements i competències instrumentals.

- 5.2.1. La competència comunicativa lingüística.
- 5.2.1.1. La competència multilingüe.
- 5.2.1.2. Activitats relacionades amb la competència comunicativa lingüística.
- 5.2.2. Aprendre a aprendre; la recerca.

5.2.2.1 Activitats relacionades amb la recerca.

5.2.3. L'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.

5.2.3.1. Activitats relacionades amb l'ús de les TIC.

5.2.4. La competència comunicativa artística i audiovisual.

5.2.4.1. Activitats relacionades amb la comunicació artística i audiovisual

5.2.5. La competència matemàtica.

5.2.5.1. Activitats relacionades amb la competència matemàtica

5.2.6. Conèixer i habitar el món.

5.2.6.1. Ciències Experimentals.

5.2.6.1.1. Tecnologia.

5.2.6.2. Ciències Socials.

5.2.6.2.1. Economia i Emprenedoria.

5.2.7. Reflexionar i actuar: Filosofia, Ciutadania i Ètica.

5.2.8 Activitats relacionades amb el desenvolupament del coneixement de l'entorn social i natural, amb la reflexió i els valors cívics.

5.3. Prioritats relacionades amb l'adquisició de competències intrapersonals i interpersonalment de salut i benestar.

5.3.1 Educació Física.

5.3.2 Educació emocional

5.3.3 La cura de la salut i la prevenció de riscos.

5.3.4. La cura de la convivència.

5.3.5. Activitats relacionades amb el desenvolupament competències intrapersonals i interpersonalment de salut i benestar.

5.4. Consideracions finals al voltant de les prioritats educatives de l'escola.

6. Programació general anual

6.1 . Hores de dedicació per àrees i matèries.

6.1.1. Observacions relatives als horaris.

6.2 Programacions didàctiques.

6.3 Guies dels alumnes.

7 L'avaluació.

7.1 L'avaluació dels aprenentatges dels alumnes

7.1.1 Eines i documents que fem per a l'avaluació.

7.2 Avaluació de centre.

7.2.1. Seguiment i avaluació dels objectius del curs.

7.2.2. Indicadors de progrés.

8 Col·laboració amb els pares dels alumnes.

9 Col·laboració amb altres entitats. Projectió externa.

1. Trets d'identitat.

1.1. Orígens.

L'Escola Proa és una escola concertada d'iniciativa social. Va ser creada l'any 1966 per un grup de famílies del barri de la Bordeta vinculades a la Parròquia de Sant Medir i a l'Escola de Pares de Barcelona. Aquell grup de famílies va ser l'inici del que posteriorment esdevingué l'Associació de Pares Bordeta- Sant Medir, actual entitat titular de l'escola. En aquells anys difícils per al nostre país, l'esforç i el compromís d'aquelles famílies van culminar amb el naixement d'una escola per als seus fills i filles i per a tots els infants del barri que els seus fundadors van somiar com a activa, de qualitat i arrelada a la cultura catalana.

L'actual comunitat educativa de l'Escola Proa és i se sent hereva d'aquell somni, convertit en realitat per la implicació personal i col·lectiva de tots els que en formem part, els quals estem fermament compromesos a proporcionar la millor educació als nostres infants i joves. Per tal d'aconseguir-ho, mantenim l'esperit fundacional i, al mateix temps, la mirada posada en el present i en el futur, amb el convenciment que l'educació és el millor llegat que podem oferir a les noves generacions, la principal eina de progrés de les persones i de tota la societat.

1.2. Característiques.

L'Ideari de l'Escola Proa és el document de referència que la defineix com a escola catalana, activa, pluralista, democràtica i laica, al mateix temps que precisa el significat d'aquests conceptes tal i com els entenem a la nostra comunitat. (01 Ideari). L'Ideari, fruit de la reflexió i el consens dels diversos estaments de l'escola, emmarca i dona sentit i unitat a tota l'acció educativa que aquesta realitza.

Completen l'Ideari altres documents elaborats amb el mateix esperit de reflexió, consens i compromís com són, per exemple, els documents d'objectius que s'aproven a cada inici de curs (02a, 02b, 02c Documents d'objectius dels darrers tres cursos), en els quals hem anat concretant al llarg del temps el compromís de promoure metodologies que garanteixin l'aprenentatge competencial per part dels alumnes, és a dir, la manera com fer que adquireixin coneixements, mètodes de treball i actituds que els permetin, a la pràctica i en la mesura adequada a cada edat, interpretar i donar resposta a situacions reals, comprendre el món complex on tots vivim i estar capacitats per intervenir-hi positivament.

El Projecte Lingüístic (03 Projecte Lingüístic) explicita que el català és la llengua vehicular de l'escola, dintre un projecte multilingüe on el coneixement del castellà ha de permetre als alumnes utilitzar-lo amb fluïdesa i correcció adequades a cada edat, on el coneixement de l'anglès es potencia no només com a llengua d'aprenentatge sinó també com a llengua d'accés als aprenentatges amb l'objectiu que els alumnes n'adquireixin les destreses que els permetin la comunicació eficaç i on el francès és segona llengua estrangera d'estudi obligatori a l'etapa d'ESO.

El Projecte de Convivència (04 Projecte de Convivència) mostra l'atenció preferent i prioritària que la nostra comunitat educativa atorga al benestar personal i interpersonal de totes les persones que conviuen a l'escola, on es promou la confiança com a valor essencial en les relacions, juntament amb el respecte profund a totes les persones i als seus drets.

L'escola és acollidora i inclusiva. El Projecte d'Atenció a la Diversitat (05 Projecte d'Atenció a la Diversitat) mostra el compromís d'avançar en la nostra capacitat d'acompanyar tots els nens i nenes en el seu procés educatiu per tal que arribin a desenvolupar al màxim les seves potencialitats, tot respectant i atenent els seus ritmes d'aprenentatge diferents i les seves necessitats específiques.

L'escola fa compatible la seva aspiració a l'excel·lència amb la promoció de l'equitat, tot entenent que aquesta és precisament una part important de l'excel·lència.

L'escola assumeix amb convenciment la dimensió ètica de l'educació. Per tant, promou l'educació en tots els valors que esmenta l'ideari i, per extensió, tots aquells que capaciten per a una vida bona tant en l'àmbit personal com en el social, amb l'aspiració d'ajudar els alumnes a esdevenir ciutadans actius, que exerceixin els seus drets i deures i siguin capaços d'implicar-se en la millora d'una societat que volem que esdevingui cada vegada més culta, més justa, pacífica i democràtica.

No només els valors ètics de caire universal, també els derivats de les diverses cultures en sentit ampli són objecte d'atenció per part de l'escola. Així, l'escola promou el coneixement de les tradicions, de les formes de vida i de pensament, de les religions i creences, especialment de les més properes a la nostra societat. Aquest coneixement és respectuós i serveix de base per a la interpretació de fets socials i culturals, com són totes les manifestacions de l'art, com són també les relacions entre diverses societats i pobles; al mateix temps, és un coneixement crític i autocrític, que serveix per a la reflexió sobre tot allò que pot fer progressar la nostra societat i també el nostre món global vers la superació de les desigualtats i la realització dels drets humans.

L'acció tutorial és l'element clau de l'acompanyament dels alumnes. A l'escola, l'acció tutorial és responsabilitat de tot el claustre i de cada equip docent. La persona tutora de cada grup classe és qui n'assumeix la majoria de tasques, bàsicament la gestió de les dinàmiques dels grups i foment de la convivència, comunicació personal amb cada alumne i amb les famílies, orientació dels alumnes i seguiment del seu desenvolupament en tots els àmbits, principalment l'acadèmic. La resta de

l'equip docent col·labora en aquesta funció comunicant les informacions rellevants a la persona tutora, actuant sempre amb coherència amb el pla d'acció tutorial i donant suport a l'acció educativa global de l'escola, més enllà de la simple impartició de coneixements relacionats amb cada matèria.

El treball d'equip del professorat garanteix la seva acció coherent a cada nivell de l'escolaritat i al llarg de tot el procés. El Claustre de l'escola és un col·lectiu de persones molt estable, caracteritzat per la bona entesa i col·laboració entre totes i per la seva identificació amb el projecte educatiu de l'escola, que el propi Claustre contribueix a redefinir i millorar constantment amb les seves aportacions i afany de superació. El claustre avalua el treball que realitza i els resultats dels alumnes, revisa les pròpies actuacions, fa propostes de millora, amb les quals contribueix a definir els objectius de cada any, els posa en pràctica, els avalua i novament defineix millores. El claustre garanteix la transversalitat i la coherència de tot el que es fa a l'escola.

El professorat en el seu conjunt es recicla constantment. D'acord amb el Pla de Formació continuada que el propi claustre aprova cada tres anys, rep assessoraments i fa cursos de tot allò que serveixi per millorar la pràctica pedagògica, incloent l'educació emocional, la resolució de conflictes, la mediació, l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, el treball cooperatiu, la didàctica de l'educació visual i plàstica, de les matemàtiques i de les matèries no lingüístiques en anglès, entre d'altres. Els cursos es programen en funció de les necessitats detectades pel propi professorat.

L'escola evoluciona i es renova per servir les generacions dels temps actuals i del futur. Per això està atenta als canvis socials i tecnològics, als avenços de la ciència, als resultats de l'experimentació en pedagogia i en neurociències i a tot allò que pot fer replantejar i millorar metodologies i programes. En aquest sentit, l'escola es troba en un nivell avançat d'implementació de les eines informàtiques al servei dels aprenentatges i del desenvolupament de competències, i té voluntat de continuar en aquest camí.

El professorat entén que els pares tenen el paper més important en l'educació dels nens i joves; en conseqüència, fomenta la col·laboració amb ells des de la confiança i el respecte per les funcions específiques de cadascú. Uns i altres es responsabilitzen de l'intercanvi d'informació referida als fills i alumnes, així com d'actuar amb coherència com a educadors des dels seus respectius àmbits. La carta de compromís entre les famílies i l'escola (06 Carta de compromís) és vista per tots com un pacte vinculant d'uns i altres a favor de l'educació de cada alumne i alumna. A més, els pares, a través dels seus representants a la Junta de l'APBSM, tenen un paper central com a titulars de l'escola que els confereix un alt nivell de coresponsabilitat en la seva bona marxa.

Els alumnes, a mesura que creixen, són els autèntics protagonistes actius de la seva educació. Les seves opinions i propostes s'escolten i es tenen en compte. Els

delegats de classe, els consells de delegats a les etapes de Secundària i els representants dels alumnes al Consell Escolar formalitzen la intervenció dels alumnes a l'escola, com a col·lectiu. A nivell personal, se'ls estimula perquè assumeixin responsablement la seva tasca i esdevinguin autònoms en l'exercici dels seus drets i en el compliment dels seus deures, com a competència essencial que va molt més enllà de l'escola i es vincula amb la vida adulta.

L'escola té la voluntat d'esdevenir una autèntica comunitat educativa, una comunitat implicada, solidària, respectuosa, confiada, que aprèn, que emprèn, que es comunica, que fa projectes i que avança en la millora de la seva activitat. La col·laboració de tot l'entorn i amb tot l'entorn és un requeriment important per garantir la màxima qualitat de l'educació que aspirem a oferir als nostres infants i joves i per això estem disposats a dedicar-hi esforços.

1.3. Objectius de l'escola.

Tota l'acció de l'escola va dirigida a l'obtenció dels objectius educatius que defineix l'Ideari ^(01 Ideari) i que reproduïm a continuació:

La missió de l'Escola Proa és l'educació integral dels seus alumnes, la qual implica cultivar els recursos personals de cadascun d'ells i acompanyar-los perquè esdevinguin persones competents, autònomes, lliures, responsables i felices, amb una sòlida preparació intel·lectual i un bon desenvolupament físic, moral i social.

És, per tant, missió de l'Escola, fer que els alumnes adquireixin coneixement, que aprenguin a aprendre i a comunicar; que aprenguin a fer, és a dir, que esdevinguin competents en el treball i en la resolució dels problemes de la vida quotidiana; que aprenguin a viure junts, a participar i col·laborar; i que aprenguin a desenvolupar-se com a persones en totes les seves dimensions i intel·ligències.

L'Escola vol suscitar en els alumnes tots aquells valors que els han de portar a viure en plenitud com a persones, a orientar-se i trobar el seu camí en un món global, disposats a continuar aprenent sempre i a aportar el millor d'ells mateixos per al progrés de la humanitat.

El compliment d'aquesta missió porta a la consideració de dos elements que, per bé que a la pràctica siguin indissociables, podem analitzar per separat: els de caire més instructiu i els de caire més educatiu.

Forma part del primer d'aquests àmbits l'adquisició de coneixements i bagatge cultural apropiats a l'edat i a l'evolució madurativa de cada nen i nena.

Cada vegada més, els nens reben informacions procedents d'altres mitjans, alguns d'ells molt més potents que l'escola pel que fa a la transmissió de sabers. Davant aquest fet, l'escola acull els coneixements previs dels alumnes, selecciona, integra, completa i estructura informacions i les empra per a la maduració intel·lectual dels infants i joves.

Incloem en el segon àmbit, és a dir, l'educatiu, l'adquisició d'actituds i hàbits que preparen els alumnes per viure en la societat de forma activa, lliure i participativa, els ajuden a conèixer les seves possibilitats i limitacions, a acceptar la pròpia manera de ser, sempre amb esperit de superació, i a trobar un equilibri que els ha d'aportar satisfacció personal i felicitat.

Per a major concreció, remetem a les Prioritats educatives, al punt 5 d'aquest document.

2. Context escolar. Situació i característiques de l'entorn social i cultural de l'escola.

L'escola Proa està situada al barri de la Bordeta de Barcelona, al districte de Sants-Montjuïc. Ocupa terrenys i un edifici que pertanyen a la Fundació Garcia-Fossas, de la qual l'escola és arrendatària, i també un terreny i edificis propietat de la Fundació Resson, entitat protectora de l'escola.

Quan l'Escola Proa va néixer, l'any 1966, el barri es trobava en un moment de canvis importants, un dels quals va ser la reconversió de l'antiga fàbrica tèxtil de Can Mangala en un recinte que agrupava petites i mitjanes indústries i tallers, Can Batlló, situat a una distància molt curta d'on l'escola es va fundar dos anys més tard. Mentre s'escriu aquest Projecte Educatiu, Can Batlló està en procés d'una transformació profunda que ha d'aportar al barri nous equipaments, habitatges i activitat econòmica, cosa que previsiblement afectarà l'escola. .

Quinze anys abans de la fundació de l'Escola Proa, s'havia construït la Parròquia de Sant Medir, al costat de Can Batlló. La parròquia va ser des del principi un important centre de l'activitat social i cultural del barri, destacada pel suport que va donar a les reivindicacions dels drets humans, que s'havien de fer clandestinament a les acaballes del franquisme, i per l'acolliment que hi trobaven els grups de veïns que les portaven a terme. En el seu vessant social, la parròquia va constituir una cooperativa destinada a la construcció d'edificis per a habitatge social, inaugurats l'any 1957 a l'entorn d'on aquesta es troba ubicada. Molts dels primers alumnes de l'escola procedien d'aquestes vivendes

En aquest context històric, social i geogràfic, i tenint com a protagonistes els mateixos veïns que van fer possible aquelles transformacions, va ser fundada l'escola; el grup de pares que la va fundar formava part de la seu que tenia a Sant Medir l'Escola de Pares de Barcelona.

Poc temps després de la seva fundació, i pel fet d'estar ubicada en un entorn on es feia necessària l'oferta de places escolars subvencionades, l'escola va obtenir la qualificació de Filial d'Institut per als ensenyaments de Batxillerat, fet que li va permetre anys més tard convertir-se en escola concertada amb la Generalitat de Catalunya, que és l'actual situació de l'escola per a tots els nivells educatius que imparteix.

El barri ha mantingut sempre l'esperit de treball i reivindicació social que el caracteritzaven quan va néixer l'escola, gràcies al seu important teixit associatiu.

L'any 1976, i a partir del Congrés de Cultura Catalana, va començar a funcionar el Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i La Bordeta, del qual l'Escola Proa forma part. El Secretariat es va constituir oficialment com a federació l'any 1984, amb l'objectiu de fomentar el paper de les associacions veïnals i afavorir la participació i dinamització ciutadanes. Actualment aplega més de 270 associacions.

El barri de Sants, Hostafrancs i La Bordeta també destaca pel seu dinamisme cultural, en part impulsat pels seus centres cívics. El més proper a l'escola, Les Cotxeres de Sants, va néixer de la reconversió de les antigues cotxeres dels tramvies en un centre cultural i de lleure reconegut a tota la ciutat, reconversió que només va ser possible gràcies al moviment reivindicatiu que les associacions de veïns van encapçalar durant els anys 70. Actualment, la gestió del Centre Cívic és compartida entre l'Ajuntament de Barcelona i el Secretariat d'Entitats.

Durant els anys 70, persones que van fer un paper rellevant en la fundació de l'Escola Proa van ser també impulsores de l'Arxiu Històric de Sants, al mateix temps que treballaven per la normalització lingüística i potenciaven el teixit associatiu del barri.

L'any 1973, els veïns van iniciar la campanya Cop d'Ull a Sants, amb la qual reivindicaven la transformació de l'antiga fàbrica del Vapor Vell en equipament cultural per al barri. Després de moltes vicissituds, manifestacions i jornades reivindicatives, els veïns van forçar la declaració del Vapor Vell com a Bé Cultural d'Interès Nacional en la categoria de Monument Històric, i la seva recuperació per a equipaments. L'any 1998 es va posar la primera pedra de la Biblioteca del districte Sants-Montjuïc, la biblioteca del Vapor Vell, que es va inaugurar l'any 2000.

L'Escola ha participat sempre a les activitats del barri en el qual s'integra i alhora es beneficia en gran manera del seu entorn social i cultural, que converteix també en motiu d'estudi i recerca per part de l'alumnat.

L'Escola també col·labora i es beneficia de diversos projectes i programes educatius de la ciutat, ja siguin promoguts pels Serveis Educatius de Sants-Montjuïc, molt propers a l'escola, i que integren el Centre de Recursos Pedagògics i l'Equip d'assessorament i Orientació Psicopedagògica, o bé per l'IMEB, Institut Municipal d'Educació de Barcelona.

Les aproximadament 700 famílies de l'escola són molt majoritàriament autòctones i residents al barri, amb un bon nivell cultural i un alt grau d'identificació amb els objectius i manera de fer de l'escola. La gran majoria forma part de l'Associació de Pares i Mares Bordeta-Sant Medir, titular de l'escola. Tant aquestes famílies com les que no estan associades, assisteixen molt majoritàriament a les reunions de classe dels seus fills, i en un cent per cent a les entrevistes amb els tutors, de manera que la col·laboració família-escola és real i gairebé sempre fàcil.

L'escola té al voltant de 900 alumnes, distribuïts en dues línies des de P3 fins a 4t d'ESO i en tres línies a Batxillerat, del qual imparteix totes les modalitats.

Les famílies, el barri, l'escola i els propis alumnes constitueixen una àmplia comunitat educativa, que motiva per a l'aprenentatge i en crea sempre oportunitats.

3. Organització general.

L'estructura organitzativa de l'escola la defineix el seu Reglament de Règim Intern (RRI) que va ser aprovat per l'Assemblea de l'APBSM l'any ..., revisat i esmenat també per l'Assemblea l'any ... i que hi ha el compromís de revisar sistemàticament cada 5 anys. (07 RRI)

En el present document només fem esment de les línies organitzatives generals i remetem a l'RRI per a major concreció.

3.1. Organització dels pares i mares, en el seu doble paper de titulars de l'escola i de pares i mares de l'alumnat.

Quan matriculen els seus fills a l'escola, els pares i mares tenen l'opció de fer-se socis de l'APBSM, cosa que els permet formar part de la titularitat de l'escola a través de la seva participació a l'Assemblea i al seu òrgan de govern, la Junta de l'APBSM.

La Junta està formada per pares i mares elegits per l'APBSM que exerceixen la seva funció de forma altruista i per un període limitat de temps; compta amb un president, secretari, tresorer i vocals.

La Junta garanteix la seva presència a l'escola a través de la persona que exerceix la Direcció General. Es tracta d'un professional triat per la mateixa Junta com a càrrec de confiança. La Junta i el Director General es reuneixen periòdicament per tal d'exercir conjuntament les funcions pròpies de la titularitat de l'escola. Quant a les funcions administratives, que depenen també de la titularitat, són exercides per una Direcció Administrativa, designada per la Junta.

Com a titulars, els pares i mares disposen de tres representants al Consell Escolar. La persona que exerceix la direcció administrativa també forma part del Consell.

A més, com a famílies dels alumnes, els pares i mares tenen una representació de cinc membres al Consell Escolar. Aquestes persones són escollides pels seus representats. Habitualment els pares i mares que formen part del Consell Escolar són membres del Grup de Pares i Mares Delegats, triats per les famílies de les diverses classes, amb les quals fan una funció d'enllaç.

El Grup de Pares i Mares Delegats està organitzat en comissions per fer el seguiment de les activitats de l'escola, per vetllar per la formació dels pares com a educadors – a través dels Fòrums que organitza-, així com per col·laborar amb

activitats de tot tipus, culturals, solidàries, reivindicatives i festives, com són la Festa de Sant Jordi i la festa anual de les famílies anomenada Gresca a Proa.

3.2. Organització del professorat.

Només es descriu breument en aquest capítol, atès que al capítol 4, sobre de l'organització pedagògica, es tracta amb més detall.

El professorat exerceix funcions de tutoria i especialitat, segons la seva titulació i en funció de les necessitats de l'escola. L'acció tutorial és compartida per tots.

Tant els tutors com els especialistes es coordinen en paral·lel amb els altres tutors i especialistes del mateix nivell i en vertical amb els altres tutors i especialistes dels diversos nivells de l'escola.

Hi ha diversos tipus d'agrupament del professorat en equips de treball:

- els equips docents, grups de professors que exerceixen les seves funcions amb un mateix grup d'alumnes;
- els paral·lels: tutors o especialistes de les diverses classes d'un mateix nivell;
- els cicles: professorat tutor i especialista que exerceix les seves funcions en els diversos cicles d'una mateixa etapa:
- les etapes, que són quatre: Educació Infantil, Primària, ESO i Batxillerat; tot el professorat, tutors i especialistes, està adscrit a una o a més d'una etapa;
- els departaments, formats per professorat d'una mateixa especialitat; actualment hi ha els següents: Psicopedagogia, Llengües (Català i Castellà), Llengües estrangeres, Matemàtiques, Ciències experimentals, Educació Física, Música, Educació Visual i Plàstica i Ciències Socials.
- el Claustre, que agrupa tot el professorat de l'escola.

Cada etapa proposa la persona que n'exercirà la coordinació per un període de quatre anys, renovable. Aquesta persona és votada per tot el claustre.

També és votada per tot el claustre la persona candidata a exercir la Direcció Pedagògica, la qual és elegida per a un període de tres anys, renovable, i és ratificada pel Consell Escolar.

Les quatre persones coordinadores d'etapa més la que exerceix la Direcció Pedagògica formen l'Equip de Direcció Pedagògica, responsable de l'organització pedagògica de l'escola i, conjuntament amb el Claustre, del projecte curricular, dels diversos aspectes educatius de l'escola i dels seus resultats en la consecució dels objectius.

El professorat té cinc representants al Consell Escolar, el qual és presidit per la persona que exerceix la Direcció Pedagògica.

3.3. Organització de l'alumnat

L'alumnat s'organitza de formes diferents segons les activitats que es fan a cada nivell: tallers, racons, desdoblaments, grups cooperatius, grups de recerca, etc. Tot i això, l'agrupació bàsica de l'alumnat és el grup-classe, que comparteix un mateix tutor, o dos. Forma part de les funcions del tutor ajudar l'alumnat a organitzar-se per a la tria de delegats, secretaris o altres representants de les classes.

Els alumnes representants dels grups es reuneixen periòdicament amb els coordinadors de les etapes i amb els tutors. A Secundària, es poden constituir en consell de delegats per exercir les seves funcions representatives de la resta d'estudiants.

Quatre alumnes de secundària, triats pels alumnes d'ESO i de Batxillerat, formen part del Consell Escolar.

3.4. El Consell Escolar

El Consell Escolar exerceix les funcions de representativitat de la comunitat educativa, de col·laboració i control de la bona marxa de l'escola que li confereixen el Decret d'Autonomia de Centres Educatius (08 Decret) i el Reglament de Règim Intern de l'escola.

Està format per tres representants de la titularitat, un dels quals és la persona que exerceix la Direcció General de l'escola, cinc pares o mares representants de les famílies dels alumnes, cinc professors representants del claustre, quatre alumnes representants de l'alumnat de Secundària, una persona representant de l'Ajuntament de Barcelona, una persona representant del Personal d'Administració i Serveis de l'escola, la persona que exerceix la Direcció Administrativa de l'escola i la que exerceix la Direcció Pedagògica, que n'és la presidenta.

Es reuneix un cop al mes.

Els seus membres es renoven per meitats cada dos anys, excepte els que en són per raó del seu càrrec a l'escola, que en segueixen sent membres mentre exerceixin el mateix càrrec o funció.

3.5. El Gabinet Gerent

El Gabinet Gerent està format per les persones que exerceixen les direccions general, administrativa i pedagògica de l'escola; habitualment també hi participa la persona que exerceix la presidència de la Junta de l'APBSM o algun altre membre de la Junta en qui aquesta persona delegui.

El Gabinet Gerent actua com a coordinador dels diversos àmbits de direcció de l'escola per tal de facilitar la gestió diària, resoldre totes les qüestions de funcionament immediat i d'aplicació del pressupost, d'acord amb els criteris expressats per la Junta Directiva i per l'Equip de Direcció Pedagògica.

El Gabinet Gerent es reuneix setmanalment. Entre les seves funcions, exerceix també la de comissió permanent del Consell Escolar per a aquelles decisions que

aquest òrgan hagi de prendre amb urgència o en moments en què no es consideri necessari convocar-ne una sessió extraordinària.

3.6. Organització dels serveis i de les activitats extra lectives.

Els serveis que ofereix l'escola fora de l'horari acadèmic reglat i les activitats extra lectives (09 Fulllet d'extra lectives del curs) depenen directament de la titularitat de l'escola, a través de la direcció general i de dues coordinacions específiques, la de les activitats extra lectives en general i la del servei de menjador.

El servei de menjador inclou el personal de cuina i els monitors i monitores; tant el servei de cuina com el de cura dels alumnes durant l'espai de migdia són coordinats amb criteris pedagògics que inclouen l'educació en l'alimentació saludable, la valoració del conreu dels productes respectuosos amb el medi ambient i la seva proximitat, a més del gust per l'elaboració i presentació acurada dels aliments i les bones maneres a taula. L'espai de migdia inclou temps de lleure per al joc, la lectura o el repàs escolar, a més d'activitats relacionades amb el coneixement i reconeixement de fruits i sabors, conreu d'herbes aromàtiques, etc. També s'aprofita l'espai de migdia per fomentar la conversa en anglès a taula, amb l'ajut de monitoratge especialitzat. (10 Projecte del servei de menjador)

Altres serveis són l'acolliment d'alumnes abans de les 9 del matí i de 5 a 6 de la tarda, així com el servei de biblioteca, que es troba a disposició dels alumnes a partir de les 8 del matí, durant les hores d'esbarjo, durant l'espai de migdia i fins a les 6 de la tarda quatre dies a la setmana.

Les activitats extra lectives són de tipus artístic, principalment teatre, dansa i música – aquesta darrera, a través de l'Escola de Música Resson, de la Fundació Resson, protectora de l'escola-; també de tipus esportiu, natació i d'altres, organitzades per seccions, bàsicament de futbol i bàsquet. Aquesta darrera es vincula amb el club de Bàsquet Sant Medir, amb el qual s'han format els equips Proa- Sant Medir. També hi ha classes d'anglès i, si la demanda ho permet, d'altres llengües; les classes d'idiomes extra lectives s'organitzen amb la col·laboració d'una escola externa.

Altres activitats són els casals que s'organitzen a l'escola en períodes de vacances escolars.

Malgrat la diversitat de matisos que es deriven de les peculiaritats de cada servei, de cada activitat i esport, és voluntat de tota l'escola que totes elles s'insereixin en el projecte educatiu global, és a dir, comparteixin l'educació en valors, amb criteris d'inclusió, i apliquin normatives de funcionament i de tractament dels alumnes coherents amb les de tota l'escola.

3.7. Organització de l'Administració i Serveis.

El personal d'administració i serveis realitza tasques de suport imprescindibles per al bon funcionament de l'escola: són les tasques de recepció i consergeria, de secretaria general i secretaria tècnica, de comptabilitat, de manteniment d'aparells informàtics i audiovisuals i de manteniment general d'espais i instal·lacions.

Les persones que realitzen aquestes funcions són part molt activa de la comunitat educativa, tant per la importància del suport que donen als altres estaments com per la seva relació directa amb el professorat i l'alumnat, que es realitza sempre amb els mateixos criteris educatius que impregnen tota l'escola.

L'organigrama de l'escola es troba en aquest enllaç (11 Organigrama de l'escola).

4. Organització pedagògica.

4.1. Els mestres.

Els mestres constitueixen la clau de volta de la comunitat educativa; no només són responsables de portar a terme el projecte pedagògic de l'escola, sinó que són protagonistes de la seva constant revisió i perfeccionament. De la seva qualitat humana i professional, de la seva formació continuada, del seu treball individual i com equip, de la seva implicació i identificació amb el projecte de l'escola depèn en gran part la qualitat educativa que volem aconseguir per a tots els alumnes, que inclou valors, benestar, coneixements i competències que adquiriran per a tota la vida. Per això és important la seva bona organització en equips operatius, cohesionats i ben preparats per a la consecució dels objectius educatius que ens proposem.

Seguint la pauta esbossada al capítol tres, passem a concretar els diversos nivells en què s'organitza el seu treball d'equip.

Paral·lels. Cada tutor es coordina amb el de l'altra classe o altres classes del mateix nivell per portar a terme l'acció tutorial de manera coherent, tant pel tipus d'activitats, com per la metodologia i la temporització.

De la mateixa manera, cada mestre especialista es coordina amb el mestre de la mateixa especialitat a la classe paral·lela per garantir la coherència de totes les activitats, ja siguin d'aprenentatge o d'avaluació.

Equips docents. Tot el professorat que intervé en una mateixa classe constitueix el seu equip docent, que coordina la persona tutora d'aquell grup. Els equips docents es reuneixen amb motiu de les sessions d'avaluació i sempre que sigui necessari i possible per fer un bon seguiment de la dinàmica de cada grup-classe i dels alumnes individualment.

Cicles i etapes. El professorat que treballa a cada etapa es reuneix periòdicament per decidir qüestions de tipus metodològic i organitzatiu que afectin aquella etapa o cicle. El treball de les etapes és dinamitzat pels coordinadors.

Interetapes i intercicles. Constitueixen una forma de coordinació vertical. Periòdicament es reuneixen els professors que van tenir un grup d'alumnes al final

d'una etapa o cicle amb els que han rebut aquell grup d'alumnes al nou cicle o a la nova etapa. Un dels objectius és el seguiment tutorial i acadèmic dels alumnes individuals i com a grup, tot vetllant perquè no hi hagi buits en l'atenció de cap d'ells ni de les seves necessitats específiques; l'altre objectiu és posar en comú les maneres de treballar de cada etapa per garantir-ne la coherència.

Departaments. Vetllen per la coherència de les programacions, dels objectius, metodologies i avaluacions de cada àrea al llarg de tota l'escolaritat dels alumnes. Funcionen sobretot a Secundària, on les matèries són impartides per especialistes, mentre que a Infantil i Primària aquest treball de coordinació vertical el fan els cicles i les etapes, atès que els mestres en són de la majoria d'àrees. El treball dels Departaments és dinamitzat pels caps de departament.

Claustre. És l'organisme de participació de tot el personal docent en la definició dels objectius pedagògics, continguts, metodologies, criteris d'avaluació, programació d'activitats, etc. Juntament amb l'Equip de Direcció Pedagògica, que emana del propi claustre, és el responsable de la definició i de la posada en pràctica de Projecte Curricular del centre i del seu Projecte Educatiu, emmarcat en l'Ideari de l'escola.

Equip de direcció pedagògica. Format per les quatre persones que coordinen les etapes i per la que exerceix la Direcció Pedagògica, es reuneix setmanalment per portar a terme la coordinació de la gestió educativa de l'escola, la del dia a dia i la que es relaciona amb nous projectes.

L'equip de direcció pedagògica selecciona el nou personal docent, elabora el quadre pedagògic del curs tenint en compte necessitats i recursos, vetlla per la coherència de totes les activitats educatives de l'escola, elabora el pla anual d'objectius, de noves propostes i de calendaris, promou l'avaluació interna, elabora la memòria anual, fa el seguiment de l'avaluació dels alumnes, contribueix a l'elaboració de normatives i protocols d'actuació, manté la relació amb la inspecció educativa i estableix relacions de col·laboració amb tots els estaments de l'escola, a través del Gabinet Gerent, del Consell Escolar i també amb la titularitat, ja sigui mitjançant la Direcció General de l'escola o bé directament amb la Junta i participant a l'Assemblea.

Una de les màximes prioritats de l'equip de direcció pedagògica en relació amb el personal docent i amb tota la comunitat educativa és aconseguir una bona comunicació. Entenem que una bona comunicació és alhora producte i generadora de la confiança imprescindible per garantir un bon treball d'equip, coherent i implicat en la recerca dels millors resultats educatius. Per això es procura, per un cantó, ser molt receptius a les aportacions de tothom en relació amb la marxa de l'escola, i per l'altre, posar en coneixement de tothom tot allò que passa dia a dia, els acords que es prenen i com s'avança en la consecució d'objectius. Les eines que faciliten aquesta comunicació són les reunions dels diversos equips, la publicació setmanal interna (Paperet Oficial de Proa, també anomenat POP), el correu electrònic, la intranet de l'escola, els blogs de les etapes i la revista EsProa.

La descripció de les funcions de tot el personal docent es troba al Reglament de Règim Intern (07 RRI)

4.2. Els alumnes.

Si a l'inici d'aquest capítol hem dit que els mestres constitueixen la clau de volta de l'acció educativa de la comunitat escolar, ara cal dir que els alumnes són alhora el subjecte - ja que són ells qui aprenen- i l'objectiu de tot el que s'hi fa.

A més del que ja s'ha dit al capítol 3 sobre la seva organització, l'escola els proporciona Guies (Les Guies de les etapes es troben a la carpeta del mateix nom al Clickedu), a ells i a les seves famílies, perquè es mantinguin informats i orientats al llarg de tota la seva escolaritat.

Els seus drets i deures es troben al Reglament de Règim Intern (07 RRI) i també a les Normes d'Organització i Funcionament del Centre (13 NOFC)

5. Prioritats educatives.

L'assoliment dels objectius definits a l'ideari i reproduïts al punt 1.3 del present document són la nostra raó de ser i de fer escola i, per tant, de totes les estructures organitzatives que se'n deriven i de l'assignació de recursos.

Una part de les prioritats educatives s'ha explicat a grans trets al punt 1.2., on es parla de les característiques de l'escola i dels nostres trets d'identitat.

A continuació s'expliquen amb més detall, agrupades en dos grans àmbits que es desprenen de la divisió que en fa l'ideari de l'escola:

5.1. Prioritats relacionades amb la formació dels alumnes en l'àmbit personal, actitudinal, de convivència i actuació en l'entorn.

5.2. Prioritats relacionades amb l'adquisició de coneixements i competències.

Amb el temps, aquestes prioritats essencials es van concretant de maneres diferents per la voluntat de l'escola de servir una societat en constant evolució, amb noves necessitats i nous recursos, sobretot de caire tecnològic, que generen nous requeriments i aporten noves vies de solució.

5.1. Prioritats relacionades amb la formació dels alumnes en l'àmbit personal, actitudinal, de convivència i actuació en l'entorn.

5.1.1. L'acció tutorial. (14 Pla d'Acció Tutorial)

L'acció tutorial es relaciona amb totes i cadascuna de les prioritats esmentades i es vincula més directament amb les que es refereixen a la formació dels alumnes en l'àmbit personal, actitudinal, de convivència i actuació en l'entorn.

A l'escola Proa entenem l'acció tutorial com l'acompanyament i guiatge que el professorat fa de cadascun dels alumnes i grups d'alumnes al llarg de tota la seva escolaritat, en col·laboració amb tot l'equip docent i amb els pares.

Cada persona tutora n'és la màxima responsable en relació amb el seu grup, del qual esdevé mestra de referència que vetlla

- a. pel creixement integral de cadascun dels alumnes i, per tant, potencia la seva autoestima, té cura de la seva educació emocional, de la seva educació en valors, del seu creixement moral, del desenvolupament de la seva competència i habilitat social, els ajuda en l'orientació personal, d'estudis i professional, promou la implicació de cada alumne en el seu propi procés educatiu i d'adquisició d'autonomia ;
- b. per l'adequació de tota l'acció educativa de l'escola a cadascun dels alumnes, tenint en compte les seves necessitats i capacitats diverses i específiques; en col·laboració amb l'equip de psicopedagogia, proposa i assumeix adaptacions, reforços i enriquiment de programes, amb la finalitat de personalitzar l'atenció als alumnes perquè sigui realment efectiva;
- c. per la bona dinàmica, bona convivència i benestar dels alumnes en el grup, i, per tant, fomenta el diàleg, vetlla per la gestió democràtica de l'aula, fomenta el coneixement i respecte dels drets i deures de tothom, planifica les activitats extra-aula, fomenta la participació, la implicació de tothom en la millora, la representativitat dels alumnes dintre el grup i en relació amb l'etapa i en el Consell Escolar; també vetlla per una bona gestió dels conflictes i proposa la mediació com a mètode de resolució quan ho considera adequat;
- d. per la coherència de tot el que es fa en el seu grup d'alumnes; en aquest sentit col·labora en la planificació d'activitats de tot tipus, sortides programades des de matèries que no imparteix la persona tutora, distribució de proves i avaluacions; la persona tutora presideix les reunions de l'equip docent del seu grup d'alumnes i les sessions d'avaluació;
- e. per la col·laboració amb els pares dels alumnes i, per tant, hi estableix una comunicació fluïda mitjançant les reunions de classe, els butlletins i informes d'avaluació, les entrevistes personals, trucades telefòniques, correu o qualsevol altre sistema que garanteixi el contacte suficient amb ells per a l'establiment d'una acció conjunta en l'educació dels seus fills; vetlla especialment perquè es compleixin els acords de col·laboració expressats a la carta de compromís de les famílies i l'escola.

La persona tutora imparteix en el propi grup tantes hores com és possible, per tant, gairebé totes les hores a les classes dels alumnes més petits, i menys a Secundària, a causa de les diverses especialitats. Tot i així, a Secundària es

procura que els tutors s'encarreguin de diverses matèries del seu grup per garantir la seva presència continuada amb els seus alumnes i el bon seguiment.

Entre les matèries que imparteix la persona tutora hi ha sempre les que més directament es vinculen amb l'adquisició de valors personals i ciutadans, concretament són sempre els tutors qui imparteixen les classes de ciutadania, ètica i drets humans, tant a Primària com a Secundària. També dinamitzen sempre les assemblees de classe, on els grups s'organitzen i debaten els seus problemes i projectes; aquests són moments molt oportuns per posar en pràctica tots els aprenentatges que es deriven de l'acció tutorial.

L'acció tutorial de l'escola, però, no només es vincula als tutors sinó a tots els docents, que comparteixen responsabilitat en tots els aspectes educatius dels alumnes.

Estan especialment vinculats a l'acció tutorial:

- L'equip de psicopedagogia de l'escola, que dona suport a l'educació emocional, a la detecció i tractament de necessitats específiques (05 Projecte d'Atenció a la Diversitat), a l'adaptació de programes, a l'orientació personal, acadèmica i professional, al disseny d'activitats d'autoconeixement i coneixement grupal, a la gestió de conflictes i mediació, fa el seguiment dels programes relacionats amb la promoció de la salut (v. competències intrapersonals i interpersonals de benestar i salut, al punt 5.3) i, en general, acompanya els tutors i hi col·labora en tot allò que serveixi per millorar la seva acció amb els alumnes i pares.

- L'equip de direcció pedagògica de l'escola, que vetlla perquè s'hi destinin els recursos necessaris en la mesura del possible i es fa responsable de l'acolliment de nous alumnes, famílies, mestres, de l'elaboració i aplicació de les normatives, dels protocols de convivència i disciplina, de l'avaluació de la convivència, de la planificació general, de l'organització de programes de foment dels valors i de prevenció de tot tipus de riscos. També vetlla molt especialment per la continuïtat de l'acció tutorial en relació amb cada alumne i amb els grups al llarg de cada etapa i en els canvis d'etapa.

5.1.1.1. Activitats que s'organitzen des de les tutories:

Les sortides i visites relacionades amb diversos aprenentatges, que formen part de la programació anual que aprova cada curs el Consell Escolar.

Les convivències de dos o més dies que tenen lloc un cop l'any per a cada nivell de l'Educació Infantil, Primària i ESO; tant les sortides i visites com les convivències tenen sempre objectius d'aprenentatge, lúdics i de convivència. La seva planificació també l'aprova el Consell Escolar.

La participació en commemoracions i festes : Nadal, el dia escolar de la no-violència i la pau, la festa de St. Jordi, les festes de final de trimestre i de final d'etapa.

Les activitats d'autoconeixement i orientació

Les tècniques d'estudi, d'organització (calendaris, agendes) i de treball.

La participació en projectes solidaris com són el recapte anual d'aliments, la col·laboració amb el Banc dels Aliments i amb la Marató de TV3, entre d'altres.

A més, es vinculen a l'acció tutorial la gran majoria de les activitats que es deriven del treball de competències intrapersonals i interpersonal de salut i benestar, de les quals tracta el capítol 5.3. d'aquest Projecte Educatiu.

,

5.2. Prioritats relacionades amb el treball per a l'adquisició de coneixements i competències.

Que els alumnes adquireixin una sòlida preparació intel·lectual i que alhora esdevinguin persones progressivament competents en el seu camí cap a la vida adulta és una prioritat absoluta de l'escola.

L'escola fa la distinció entre informació i coneixement. Els alumnes de totes les edats reben informació de l'entorn proper i llunyà, a través de tots els mitjans, principalment dels mitjans audiovisuals i dels accessibles a través de la informàtica. Aquesta informació, juntament amb la que reben a l'escola, els aporta coneixements i una visió del món. Ara bé, és missió de l'escola la selecció i seqüenciació de la informació rellevant a cada edat i la seva transformació en coneixement útil. Entenem per coneixement l'aprehensió de l'objecte d'estudi, que l'alumne se'l faci seu, o que l'adquireixi o el creï a través de la recerca, i que aquest saber no sigui només conceptual, sinó que esdevingui un saber fer, un saber ser com a persona i un saber estar en el món.

Això implica un treball que l'escola assumeix per inculcar en els alumnes la voluntat d'aprendre a aprendre; l'alumne és el protagonista de la seva educació, és ell/a qui aprèn, per això l'escola crea les condicions perquè aquest aprenentatge sigui real i constant. Entenem que una d'aquestes condicions és que els alumnes rebin l'atenció personal que necessiten en el seu procés d'aprenentatge; que rebin informació i entrenament per emprar adequadament les tècniques d'estudi, d'organització personal i de treball; que es fomenti la cooperació entre ells, mitjançant el treball en equip i l'assumpció de responsabilitats envers el propi progrés i el dels altres.

L'escola, mitjançant els departaments d'àrea i els cicles i etapes, selecciona els continguts rellevants per a cada edat en relació amb cada matèria; tria i proporciona als alumnes el material i recursos necessaris; treballa de manera transversal, des de totes les àrees, les competències instrumentals relacionades amb els llenguatges i els valors; promou la recerca, la creativitat, la comunicació i l'expressió dels coneixements per tal d'afermar-los tot compartint-los, així com, gradualment, la formació de criteri personal en els alumnes que els ajudi a distingir allò que és fonamental de l'accessori, a cercar la veritat i la racionalitat, amb tot el que comporten de rebuig d'informacions acrítiques i de manipulacions, vinguin d'on vinguin.

L'escola vol encomanar als alumnes el gust per aprendre i donar-los eines perquè ho segueixin fent tota la vida.

5.2.1. Competències instrumentals: La competència comunicativa lingüística.

Més enllà de l'àmbit propi de les matèries de llengües, la competència lingüística vertebrava tot el currículum. Tots els mestres som models i mestres de llengua, perquè la comprensió dels missatges orals i escrits i l'expressió lingüística del pensament i dels coneixements són objectius comuns a tot el treball que es fa a l'escola i, per tant, compartits per tothom.

L'escola ha elaborat un Projecte Lingüístic (03 Projecte Lingüístic) que defineix els objectius d'aprenentatge de totes les llengües que ensenyem, així com els recursos dels quals ens hem dotat. Aquest Projecte Lingüístic és viu, ja que l'anem modificant al llarg dels cursos per adaptar-lo als reptes que ens proposem com escola, a partir de la valoració que fem dels resultats aconseguits i de les noves necessitats.

També estem en procés d'elaboració del Pla de Lectura i Escriptura del Centre (PLEC) (15 PLEC), que té per objectiu sistematitzar i coordinar les tasques i les metodologies que s'empren a l'escola, amb la implicació de tot el professorat, per tal d'aconseguir que els alumnes adquireixin aquestes competències transversals que són a la base de tot el que fem i del que hauran de fer autònomament sempre.

El PLEC no només contempla l'aprenentatge de la lectura, sinó també l'ús de la lectura com a font d'informació, d'adquisició de coneixement i com a activitat que proporciona plaer. A l'escola volem fomentar el gust per llegir perquè contribueix a enriquir el pensament, informa, alimenta la imaginació i provoca la reflexió sobre fets i valors, de manera que, amb el guiatge adequat, pot influir poderosament i positiva en la formació de la personalitat dels alumnes.

El PLEC també conté documents de treball a classe, elaborats i posats a disposició del professorat – especialment el de Secundària, més especialitzat en àrees concretes que a les altres etapes- per tal de garantir la coherència en el tractament dels aspectes següents:

- Aprenentatge de la lectura i l'escriptura: competència lectora.
- Aprenentatge a través de la lectura: competència informacional i documental.
- Tractament de la informació: competència comunicativa oral.
- Tractament de la informació: competència comunicativa escrita.

La mediateca de l'escola (16 Document sobre funcionament de la mediateca) fa un paper fonamental en la promoció de l'hàbit lector, mitjançant la motivació dels alumnes a través dels llibres que més s'adeqüin als gustos, capacitats i nivells de cadascú. La col·laboració entre la persona dinamitzadora de la mediateca i els mestres s'adreça a aconseguir aquest objectiu, per al qual es disposa d'un temps setmanal a l'horari dels alumnes –principalment dels d'Educació Infantil, Primària i primers cursos de Secundària- que es dedica a explicar contes i relats, a llegir junts tots els alumnes d'un grup, a comentar i recomanar-se llibres mútuament, a més d'aprendre totes les eines de què disposa la mediateca per a la recerca. El fet que la mediateca sigui accessible en horari extra lectiu, així com el servei de préstec de llibres d'imaginació, són bons complements de la promoció de la lectura a l'escola. A més,

l'escola promou el coneixement de la biblioteca pública del barri, el Vapor Vell, amb la qual té establertes relacions de col·laboració.

Amb l'ajut de les logopedes, l'escola mesura sistemàticament la velocitat i comprensió lectora dels alumnes al llarg de tota l'etapa de Primària, així com l'ortografia. Al final d'aquesta etapa, els alumnes passen proves externes de competències bàsiques que inclouen comprensió i expressió en català, castellà i anglès. Al final de l'ESO, tornen a passar proves externes dels mateixos aspectes, els quals són també valorats, i amb un percentatge molt alt de la nota global de les matèries comunes, a les Proves d'Accés a la Universitat. Els resultats de totes les proves, tant les internes com les externes, són analitzats pel claustre per tal de detectar els alumnes que necessiten reforç i els aspectes que cal treballar més; aquesta anàlisi serveix per introduir ajuts i millores per tal de garantir que tothom arribi a adquirir adequadament aquestes competències.

Mentre es fa tot l'esmentat més amunt en relació amb la lectura i l'escriptura, el claustre es proposa sistematitzar el treball que ja porta a terme en relació amb dos aspectes més, concretament l'expressió oral i la promoció de les llengües estrangeres com a vies d'accés a informació i coneixement.

Pel que fa a l'expressió oral, l'escola la promoció arreu, des de la participació dels alumnes a les assemblees de classe fins a l'explicació pública de totes les recerques, passant per diàlegs en l'àmbit de l'educació emocional, en el de la cooperació per fer treballs en equip, debats de grup sobre valors, dramatitzacions de textos literaris, etc.

5.2.1.1. La competència multilingüe.

Quant a la promoció de les llengües estrangeres –especialment de l'anglès, però en menor mesura també del francès, obligatori a 2n i 3r d'ESO i opcional a 4t i a Batxillerat - l'escola ha iniciat un projecte d'AICLE (aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera) que inclou formació permanent del professorat de matèries no lingüístiques per incrementar la seva fluïdesa en l'ús de l'anglès, formació del professorat en tècniques específiques d'Aicle, dotació d'algunes hores per a la preparació de classes de matèries no lingüístiques en anglès, així com criteris de selecció del nou professorat que inclouen el coneixement de l'anglès a un nivell mínim de B2 o FCE.

Com a resultat d'aquest plantejament, diversos mestres i professors fan algunes classes de les seves matèries en anglès. Avancem cap a l'objectiu instrumental d'oferir als alumnes, durant totes les setmanes del curs, alguna classe en anglès, a més del que són pròpiament classes d'anglès; no es tracta de fer una matèria en aquesta llengua, sinó que l'anglès sigui emprat a diverses matèries i en diversos moments del curs, programats de tal manera que cada alumne tingui sempre classe en anglès, d'una matèria o altra. L'objectiu final és millorar la competència lingüística dels alumnes en aquesta llengua, tot fent-ne un instrument d'ús habitual i entrenant així els alumnes per als molt possibles requeriments de la seva futura vida laboral.

La programació d'Aicle està en procés, a mesura que avancem en la seva implementació inicial i experimental.

Entenem que la competència multilingüe no només implica la capacitat d'emprar de manera comunicativa les diverses llengües que s'ensenyen a l'escola, sinó també la valoració de l'ús dels idiomes com a instrument d'entesa entre les persones i pobles i la capacitat per esdevenir ciutadans que participen d'un món global. Aquests criteris emmarquen la manera com l'escola enfoca l'ensenyament de totes les llengües.

5.2.1.1.1. Activitats relacionades amb el desenvolupament de competències comunicatives lingüístiques.

El pla de lectura.

El treball sistemàtic de models, pautes i pràctica de l'expressió escrita i oral en totes les llengües.

L'ús de l'anglès com a vehicular per a activitats que van des de l'habitació i el joc al parvulari, fins a la presentació de temes científics en els nivells superiors.

L'acolliment de grups d'alumnes d'escoles estrangeres i realització d'activitats conjuntes amb els nostres alumnes dels nivells superiors, en diversos moments del curs.

L'estada dels alumnes de 4t a Anglaterra, amb famílies angleses.

La realització d'activitats de lleure en anglès en horari extra lectiu, en casals de vacances i al menjador de l'escola.

5.2.2. Competències instrumentals: Aprendre a aprendre; la recerca.

L'escola vol estimular la curiositat i l'interès dels alumnes per aprendre, així com ajudar-los a desenvolupar les capacitats que els permetin fer-ho de manera progressivament autònoma.

Des de l'etapa d'Educació Infantil, se'ls anima a cercar informació sobre temes diversos, moltes vegades suggerits pels propis nens i nenes. S'implica les famílies en l'aportació de materials que serviran per elaborar la informació. També es convida els nens a extreure'n i deduir-ne a partir de l'observació directa de l'entorn, utilitzant la vista, l'olfacte, el tacte i tots els sentits, a més de la conversa. Els nens comuniquen després la informació obtinguda.

Aquest procés, que consisteix en seleccionar un objecte d'estudi, partir d'allò que ja en sabem per cercar la informació adient utilitzant documents i vivències, elaborar-la i comunicar-la és una constant a l'escola. Es treballa així des de molts àmbits i a

totes les etapes, sobretot, però no només, durant les hores que es destinen concretament a la recerca.

A Primària tots els alumnes disposen d'una hora setmanal amb dos mestres a l'aula per fer el Projecte Interdisciplinari, que consisteix en una recerca en equip sobre un tema que es proposa. A partir de la identificació de què en saben i què en volen saber, els alumnes treballen per grups seleccionant, primer, fonts d'informació i després informacions concretes fins a l'elaboració del treball final, que comuniquen oralment a la resta de grups i a altres classes, sovint amb un suport audiovisual elaborat també pels propis alumnes.

A partir del Cicle Mitjà, un dels dos mestres implicats en l'elaboració del Projecte Interdisciplinari treballa una part del tema en anglès. Hi participen tots els alumnes, en grups de dotze o tretze, durant una hora quinzenal. L'exposició oral que serveix del cloenda conté una part que es fa en anglès.

A 1r i 2n d'ESO segueixen disposant d'una hora setmanal per a la recerca, que es fa per grups cooperatius i amb la presència de dos mestres per grup-classe. L'objectiu final és l'elaboració del Treball de Síntesi, que conté elements vinculats a totes les matèries. També se'n fa la presentació oral final, una part de la qual és en llengua estrangera.

A 3r d'ESO vinculem la recerca a la matèria de Ciutadania i Drets Humans i també a l'estada que fan els alumnes a la comunitat autònoma de Navarra. Els alumnes treballen per grups algun aspecte relacionat amb els Drets Humans que ells mateixos trien i en fan la presentació oral final. També fan per grups el Treball de Síntesi sobre Navarra, que conté aspectes de totes les matèries i una part de la presentació oral en anglès.

Fins aquí la recerca es fa sempre amb l'acompanyament del tutor de classe, que assumeix la promoció de l'autonomia en l'aprenentatge com una de les tasques vinculades a l'acció tutorial.

A 4t d'ESO la recerca forma part de la metodologia de diverses àrees i, de manera molt concreta, de la matèria d'emprenedoria que l'escola ha implementat a aquest nivell. El seu contingut s'explica al capítol 5.2.6.2.1, Economia i Emprenedoria.

A 1r de Batxillerat es fa una primera recerca molt guiada, vinculada a la tutoria i relacionada amb l'orientació professional. A partir de la segona avaluació, s'inicia el Treball de Recerca individual i acompanyat per una persona tutora que en farà el seguiment fins a la presentació oral final, que té lloc el curs següent, quan els alumnes fan 2n.

Més enllà de les recerques concretes que tenim establertes, a l'escola entenem que la recerca és una actitud i un hàbit que hem de fomentar com a mètode de treball sempre. És, per tant, transversal, i implica desenvolupar competències que es relacionen amb moltes àrees.

La captació d'informació bibliogràfica, a través d'internet i a partir de l'observació de la realitat (experimentació, enquestes, etc.) es relaciona amb l'àrea de

llenguatges i les tecnologies de la informació i la comunicació. L'objectiu és fomentar en els alumnes la capacitat de recaptar informació, de seleccionar el que és important segons els objectius que es proposin, de classificar i organitzar la informació, d'elaborar-la de manera personal i ordenada, d'aprendre-la i de presentar-la en suports diversos, escrits, orals, informàtics i audiovisuals.

Tot això requereix entrenament previ en la capacitat de llegir per aprendre, d'extreure informació a partir de pel·lícules o documentals, de resumir textos, de fer recensions de llibres, de fer mapes conceptuals, d'elaborar enquestes, de formular hipòtesis, de dissenyar experimentacions, de classificar dades numèriques, de fer estadístiques, de crear suports visuals per a la presentació oral, de parlar en públic.

També requereix autoexigència i rigor, honestat en la recerca de la veritat, confiança en un mateix i en les pròpies possibilitats d'avançar en el coneixement, confiança en el grup i capacitat de treballar en equip, juntament amb la humilitat de reconèixer que el que podem arribar a esbrinar és limitat, sovint dubtós, i que queda molt per aprendre.

Aquest conjunt de coneixements, habilitats, aptituds i actitud positiva envers la cerca de nou coneixement és el que forma la competència d'aprendre a aprendre, vinculada a l'autonomia personal i a la capacitat de formar-se durant tota la vida. Fomentar-la i fer que els alumnes l'adquireixin tant com els sigui possible és un dels objectius fonamentals de l'escola.

5.2.2.1 Activitats relacionades amb la recerca.

Aprenentatge de tècniques de captació d'informació bibliogràfica, a través d'Internet i altres fonts audiovisuals, treball de camp.

Sortides, visites, excursions.

Experimentació, treball de laboratori.

Enquestes.

Conferències d'experts.

Ús d'arxius i biblioteques.

Aprenentatge de tècniques d'elaboració de la informació, resums, gràfiques, estadística.

Aprenentatge de tècniques de presentació de la informació: escrita, oral, audiovisual.

5.2.3. Competències instrumentals: Les tècniques d'informació i comunicació (TIC) informàtiques i audiovisuals.

L'escola vetlla perquè els alumnes adquireixin la capacitat d'emprar les TIC com a eines d'ús quotidià per a la cerca i gestió de la informació, per a la resolució de problemes, per a la comunicació i per a l'expressió en tots els àmbits, lingüístic, científic i artístic, entenent que l'ús eficaç i eficient de la informàtica és una condició indispensable perquè esdevinguin persones competents i creatives en el món d'avui i en el que, previsiblement, els tocarà viure.

Vetllem perquè la formació del professorat i les instal·lacions de l'escola s'adeqüin constantment a aquesta prioritat, tot fent progressivament les transformacions metodològiques i d'equipaments que permeten que l'alumnat gaudeixi d'un entorn on l'ús avançat de les TIC forma part de la quotidianitat de les activitats de l'escola.

Les classes d'informàtica són espais i temps dedicats a familiaritzar els alumnes amb les eines i programes; en aquest sentit, són purament instrumentals, ja que el seu objectiu és traslladar la destresa adquirida en l'ús de les eines a l'activitat habitual de les diverses àrees i matèries del currículum, per tal que els alumnes puguin ser progressivament autònoms en la cerca i elaboració d'informació i en la seva expressió amb suports multimèdia.

Les TIC esdevenen TAC (tecnologies de l'aprenentatge i la comunicació) (17 Pla Tac) en la mesura que les fem servir, des de les diverses àrees, de manera crítica, reflexiva i creativa per a l'aprenentatge.

L'escola dona criteris per seleccionar informació rellevant a la xarxa i transformar-la en coneixement; també proposa cerques que impliquen haver de generar aquest coneixement en col·laboració, comunicar-lo i compartir-lo, tant interiorment, a l'escola, com amb altres centres amb els quals col·laborem.

Com a eines de creació, les TIC s'utilitzen a totes les etapes de l'escola per a tasques diverses, des de l'elaboració de contes fins a la producció de vídeos, passant per la composició musical i altres aspectes de la creació artística, dels quals parlem al capítol següent.

L'escola vetlla per promocionar entre els alumnes un ús responsable de les TIC, és a dir, un ús ètic i segur. En aquest sentit, els informa, tant a ells com als seus pares, de les maneres d'evitar els riscos que es poden derivar d'un ús inadequat de les xarxes socials i els convida a tenir presents els mateixos valors de respecte i consideració envers les altres persones que exigeix en qualsevol altre àmbit de l'escola.

5.2.3.1. Activitats relacionades amb l'ús de les TIC.

Ús d'Ipads al Parvulari i Primària.

Ús de pissarres digitals al Parvulari i Primària.

Ús d'equipament multimèdia a totes les aules de l'escola.

Ús d'ordinadors portàtils a Primària i Secundària.

Ús de llibres digitals a ESO.

Ús de la intranet de l'escola per a la comunicació amb els alumnes i per subministrar-los recursos, informacions, exercicis.

Ús de la intranet de l'escola i dels blogs de les etapes per a la comunicació de tota la comunitat escolar.

Ús de la informàtica per a la creació musical, per al disseny, per a la comunicació audiovisual i, en general, a totes les àrees d'aprenentatge de l'escola.

Conferències i reflexió sobre seguretat a la xarxa.

Activitats col·laboratives amb les escoles de Trams (v. Capítol 9):

Activitat de pre-lectura a P5;

Esriptura i il·lustració de contes col·laboratius al C.I.

Ús del correu electrònic i iniciació a les xarxes socials al C.M.

Creació de contes col·laboratius en anglès al C.S.

Realització d'un curtmetratge a ESO.

Realització d'experiències i control de processos per mitjans informàtics, en el camp de les ciències i de la tecnologia a ESO i Batxillerat.

5.2.4. Competències instrumentals: La competència comunicativa artística i audiovisual.

L'escola té cura que els alumnes desenvolupin el gust per la comunicació a través de l'art, ja sigui fent el paper d'espectadors o receptors, com fent d'emissors que s'expressen.

És un objectiu important de l'escola que els alumnes coneguin, apreciïn, valorin i gaudeixin les diverses manifestacions de l'art i els seus diversos llenguatges, la música, la literatura, les arts escèniques, les arts plàstiques, les creacions audiovisuals, les arts populars.

L'escola aprofita l'entorn perquè els alumnes entrin en contacte amb l'art i amb les diverses manifestacions culturals de manera directa, mitjançant visites a tallers, exposicions i museus, assistència a concerts i al teatre, fomentant la lectura de textos literaris i fent-los veure pel·lícules. Igualment, utilitza les tecnologies perquè accedeixin al coneixement d'obres d'art de diverses èpoques i cultures que no es troben al nostre entorn proper.

Fomentem que els alumnes, quan fan el paper d'espectadors, valorin, interpretin, respectin la creació artística, la llibertat d'expressió i la diversitat; també que desenvolupin la seva capacitat crítica, al mateix temps que prenen consciència, a través del contacte amb manifestacions de diverses èpoques, de l'evolució del pensament, dels corrents estètics i de les societats al llarg del temps.

L'escola també estimula els alumnes i els dona eines perquè esdevinguin emissors, productors d'obres d'art, és a dir, perquè representin la realitat i expressin les seves vivències, idees i emocions a través de l'art. Per aconseguir-ho, no només respecta i ajuda a desenvolupar les seves capacitats innates, sinó que els ensenya i els fa utilitzar els codis, recursos, materials, convencions i tècniques específiques de cada llenguatge, tant les tradicionals manipulatives com les pròpies de la creació digital multimèdia.

Amb això potencia la seva imaginació, la seva capacitat de recerca i investigació, la seva habilitat perceptiva, la seva sensibilitat, la seva creativitat, sovint la seva capacitat de treballar en grup, i sempre la seva capacitat comunicativa.

D'acord amb la importància que l'escola atribueix a l'educació artística, disposa de professorat especialista en Música des de l'Educació Infantil, en Educació Visual i Plàstica des del Cicle Inicial de Primària i en Comunicació Audiovisual a tota la Secundària, amb especial dedicació a l'etapa de Batxillerat Artístic.

Dintre l'ensenyament obligatori, a més del treball d'arts plàstiques i de creació literària que fan, tots els alumnes aprenen a treballar amb imatges digitals, a gravar, retocar i muntar fotografies i vídeos; també fan les seves pròpies composicions musicals a través de la informàtica; molts d'ells trien les matèries optatives de teatre i de música que l'escola ofereix.

L'escola procura mostrar públicament el treball gràfic i visual dels alumnes. També ofereix concerts, danses i representacions teatrals al llarg del curs, ja sigui amb motiu de la celebració de festes o com a participació en actes col·lectius conjuntament amb altres escoles.

Per altra banda, l'escola organitza cada any els Jocs Florals Ramon Juncosa, en els quals premia les creacions literàries dels alumnes des de 2n de Primària fins a 2n de Batxillerat. El textos premiats es publiquen a la revista EsProa.

L'escola té plantejat el repte de l'educació mediàtica, destinada a aconseguir, per un cantó, que els alumnes valorin i filtrin adequadament els continguts informatius, de vegades excessius i esbiaixats, que els arriben a través de tots els mitjans de comunicació i, per altra banda, que els professors puguin utilitzar eficaçment els recursos tecnològics per fer les pròpies produccions audiovisuals i per estimular que els alumnes en facin. Estem treballant i avançant en aquesta direcció i tenim prevista la formació en el pla de formació dels mestres.

5.2.4.1. Activitats relacionades amb el desenvolupament de la competència artística i audiovisual.

Visites a museus i obres arquitectòniques.

Lectures.

Anades al teatre.

Concerts.

Visionat de pel·lícules.

Realització de treballs creatius gràficoplàstics, audiovisuals, musicals, literaris.

Reflexió crítica al voltant d'obres d'art.

5.2.5. Competències instrumentals: La competència matemàtica.

La competència matemàtica inclou la capacitat d'operar amb conceptes quantitatius, amb mesures, amb representacions de l'espai, amb argumentacions lògiques, amb probabilitats; és un instrument de coneixement i d'anàlisi de la realitat que ajuda a desenvolupar un tipus de pensament que és útil en molts àmbits de la vida. Per això l'escola considera les matemàtiques com una eina de primer ordre perquè els alumnes puguin entendre el món que els envolta i situar-s'hi de manera crítica i activa.

La competència matemàtica és sobretot funcional i instrumental, destinada a plantejar correctament i a resoldre problemes; tanmateix, el seu valor educatiu va més enllà del que és estrictament pràctic i se situa en l'àmbit del desenvolupament intel·lectual que promou en l'alumnat, és a dir, en la creació d'estructures mentals – capacitat d'anàlisi, d'abstracció, de generalització, de fer estimacions, de fer processos de raonament per obtenir dades i resoldre situacions- així com en el dels hàbits de treball i valors que fomenta: la perseverança en la recerca d'estratègies i solucions, l'autoconfiança en la capacitat d'arribar-hi, la revisió i comprovació de resultats, la precisió, el rigor en la comunicació, i també la capacitat d'actuar davant les equivocacions i errors, de considerar-los una font d'informació i de ser flexibles en la recerca de nous procediments de resolució de qualsevol tipus de problema.

La matemàtica és un eix transversal, ja que és present a moltes altres àrees del currículum, que utilitzen les seves mateixes eines de representació i de comunicació: des de les ciències experimentals a les socials, passant per l'educació visual i plàstica, la tecnologia, la informàtica, l'economia i fins i tot la filosofia i el llenguatge.

Per això l'escola té el repte d'arribar a treballar les competències matemàtiques des de totes les assignatures i fer que els alumnes en siguin conscients. En aquest sentit, i entenent que la competència matemàtica no s'adquireix per simple transmissió, sinó que es construeix, el professorat procura presentar els continguts en contextos significatius i rics, en un marc interdisciplinari, mitjançant el plantejament de problemes diversos, sovint vinculats a la vida quotidiana, que requereixen exercitar el raonament i aplicar el coneixement dels elements matemàtics bàsics, per tal que els alumnes arribin, per camins diversos, a una o més resolucions correctes.

A les primeres etapes de l'ensenyament, les matemàtiques es presenten de manera lúdica i vivencial, mitjançant representacions d'objectes i figures que els alumnes manipulen per a la correcta comprensió dels conceptes. Aquest criteri es manté al llarg de l'escolaritat, en la mesura del possible. També es treballa, des de ben petits, l'adquisició d'automatismes de càlcul, l'organització i interpretació de dades, així com la capacitat de fer estimacions raonades. Amb això s'afavoreix un procés que va del pensament concret a l'abstracte, mitjançant una organització cíclica dels continguts i l'aplicació d'estratègies metodològiques variades.

Els alumnes aprenen a utilitzar calculadores des de primària i més endavant es familiaritzen amb les eines informàtiques útils per al treball d'aquesta competència, tant per al càlcul com per a la representació gràfica de dades i resultats.

L'escola respecta la diversitat de ritmes que els alumnes tenen en l'adquisició de la competència matemàtica. Per això, des de l'etapa de parvulari i durant tota la Primària, hi ha hores en què els alumnes treballen en petit grup, ja sigui el raonament, la geometria o la resolució de problemes en general. El treball en petit grup permet la individualització i el seguiment acurat de cadascun dels alumnes.

A ESO també hi ha hores dedicades al treball de la matemàtica per grups, atenent als seus nivells i amb la voluntat d'ajudar els que tenen dificultats, al mateix temps que s'estimula tothom a l'autosuperació i es vetlla en especial perquè tots aquells que puguin arribin a nivells d'excel·lència. Les proves Cangur, organitzades per la Universitat de Barcelona, serveixen d'estímul cada curs perquè els alumnes acceptin el repte de mesurar el seu nivell amb el de joves de la mateixa edat, la competició amb els quals esdevé motivadora i alimenta la voluntat d'esforç.

Al llarg de tota l'escolaritat es procura que la metodologia que s'empra a l'aula sigui activa, és a dir, es procura provocar la curiositat dels alumnes, se'ls planteja reptes i se'ls estimula a avançar en l'adquisició de la competència mitjançant el seu propi treball, sovint compartit, tot aprofitant els avantatges de l'aprenentatge cooperatiu.

La competència matemàtica implica un conjunt de coneixements teòrics adequats a cada edat dels alumnes, capacitat de raonar, destresa per aplicar-los i també una actitud activa, d'interès en la recerca de solucions i d'implicació personal per aconseguir-ho. L'escola vol garantir que tots els alumnes adquireixin aquesta competència tant com els sigui possible, ja que entén que no només els serà útil per als estudis posteriors i per al món laboral, sinó que els serà molt valuosa per a molts dels àmbits de la seva vida futura.

5.2.5.1. Activitats relacionades amb el desenvolupament de la competència matemàtica.

Tallers de raonament al Parvulari i Primària.

Tallers de matemàtica a Primària.

Participació en les Proves Cangur a Secundària.

5.2.6. Competències instrumentals: Conèixer i habitar el món.

Per bé que, com totes, aquesta competència es treballa de manera transversal des dels diversos àmbits, en el currículum escolar és la competència específica de dues grans àrees, la de les Ciències Experimentals i Tecnologia i la de les Ciències Socials; aquesta distinció es fa sobretot a Secundària, mentre que a l'etapa d'Educació Infantil s'anomena Descoberta de l'entorn i a Primària, Coneixement del medi.

Des d'aquestes àrees l'alumnat adquireix coneixement sobre la realitat que ens envolta i els processos mitjançant els quals aquesta s'ha anat transformant i es transforma; aprèn a utilitzar eines, mètodes i tècniques específiques per a la recerca, per a l'anàlisi i interpretació crítica de fets, per a l'experimentació i per a la comunicació de resultats, al mateix temps que esdevé conscient de l'impacte dels humans sobre l'entorn i de la necessitat d'un compromís personal per a la preservació del medi i la millora de les condicions de vida de tota la humanitat.

Per a major claredat, en aquest capítol farem la distinció entre Ciències Experimentals i Ciències Socials.

5.2.6.1. Ciències Experimentals.

En l'àmbit de l'escola, agrupem amb aquest nom les Ciències Naturals, la Biologia, la Geologia, la Física i la Química.

Des de l'Educació Infantil i al llarg de totes les etapes, l'escola fomenta l'observació de fenòmens i la seva descripció. Aquest és l'objectiu, per exemple, del conreu de l'hort per part dels nens i nenes del Parvulari, el quals no només observen i descriuen les plantes i el seu procés i condicions de creixement, sinó que aprenen també a apreciar-les i a valorar-ne la utilitat per a l'alimentació i, per tant, per a la salut.

Observar objectes i éssers vius, fenòmens i canvis naturals, descriure'ls de manera verbal i gràfica, formular-se preguntes, identificar problemes susceptibles de ser investigats científicament, cercar informació, formular hipòtesis, aplicar mètodes per trobar una resposta a les preguntes, són processos que els alumnes realitzen de manera sistemàtica durant tota la seva escolaritat.

Els alumnes entren en contacte amb l'obra dels científics que al llarg de la història de la ciència han estat considerats fonamentals i amb els seus mètodes de treball, al mateix temps que aprenen les que van ser – o són encara- les seves aportacions i descobertes.

Això implica també aprendre els conceptes, progressivament més complexos, amb els quals treballa la ciència i que inclouen fets, lleis, principis i teories científiques, coneixements que són fonamentals en aquest àmbit.

Aprenen, igualment, i de manera pràctica, a través de la realització de petites investigacions i recerques, a treballar amb rigor i meticulositat, a posar en pràctica el mètode científic, a seleccionar dades útils per a la recerca, a fer-ne un tractament honest, a emprar adequadament i amb precisió les eines de treball i de mesura –per exemple, al laboratori- i els instruments de representació gràfica, a interpretar dades, a comunicar processos i resultats i argumentar en llenguatge científic.

L'escola fomenta en els alumnes la curiositat i l'interès per temes d'actualitat que tinguin relació amb la ciència, així com la valoració de la ciència com a activitat capaç d'aportar respostes a alguns dels problemes que el nostre món global té plantejats. També fomenta l'esperit crític i la presa de consciència que el coneixement científic és sempre limitat i provisional, susceptible de ser aprofundit o

rectificat en investigacions posteriors, a mesura que els avenços tecnològics fan possibles noves observacions, noves evidències i noves interpretacions.

L'escola suscita entre els alumnes la reflexió ètica, el debat entorn a l'ús social dels avenços científics i el rebuig de l'ús de la ciència i de l'aplicació de la tecnologia contra l'ésser humà i el medi ambient, al mateix temps que estimula els alumnes perquè entenguin el paper de la ciència com una part important del bagatge cultural de la humanitat, que ha d'aportar elements transformadors de la societat, encaminats a millorar les condicions de vida.

També fomenta l'acció. A més de crear hàbits de treball intel·lectual i una actitud crítica davant les creences no fonamentades, l'estudi de la ciència proporciona arguments i coneixements aplicables a la pròpia vida, a la cura del propi cos, a la promoció de la salut i a la protecció de la natura. Aquests coneixements, per tant, no poden quedar en l'àmbit teòric, sinó que sustenten valors i actituds importants per a la vida pràctica i que l'escola estimula en l'alumnat al llarg de totes les etapes.

5.2.6.1.1. Tecnologia.

Moltes de les competències que es fomenten a l'escola des de l'àmbit de la tecnologia s'interrelacionen amb altres àmbits dels aprenentatges teòrics i pràctics que realitzen els alumnes; tenint sempre en compte la finalitat principal de la tecnologia, que és la resolució de problemes pràctics de l'entorn, des d'aquesta àrea es fomenten la curiositat i l'esperit de recerca, la iniciativa i la creativitat, el rigor i la pulcritud en la feina, la recerca i la comunicació d'informació tot utilitzant el vocabulari tecnològic adient, l'ús d'eines matemàtiques, informàtiques i dels coneixements de la física i de les altres ciències experimentals així com l'ús d'instruments de representació gràfica per al tractament de dades i per a la presentació i justificació de resultats.

Els alumnes empren eines i objectes i els avaluen tenint en compte si aquests resolen la necessitat per a la qual varen ser dissenyats; aprenen a utilitzar les eines complint les normes d'ús i seguretat, així com a plantejar millores per a la funcionalitat dels objectes. Aprenen el significat del procés tecnològic com a mètode de resolució de problemes propi de la tecnologia, n'aprenen les fases de desenvolupament de manera pràctica, tot millorant la seva destresa i habilitat en el disseny i construcció d'objectes concrets.

Des de l'àmbit de la tecnologia, es convida els alumnes a valorar críticament les repercussions de l'activitat industrial a la vida quotidiana i en el medi ambient, la importància de la investigació per a la creació i desenvolupament de nous productes i sistemes, l'impacte i les limitacions que comporta el seu cost econòmic, no només en termes de rendibilitat i viabilitat dels productes, sinó pel benefici que puguin aportar per a la vida de les persones, tant individualment com col·lectiva.

Es treballa la prevenció de riscos i el respecte al medi ambient, a través de l'ús responsable i respectuós de materials i recursos energètics, com a actituds aplicables al comportament personal al llarg de tota la vida.

5.2.6.2. Ciències Socials.

En l'àmbit de l'escola, agrupem amb aquest nom la Geografia, la Història, la Sociologia, l'Economia i l'Emprenedoria a Secundària, així com totes les parts de la Descoberta de l'Entorn i del Coneixement del Medi que hi fan referència a les etapes d'Educació Infantil i Primària respectivament.

Els alumnes inicien el seu coneixement de l'entorn geogràfic i social a partir d'allò que els és més proper. Des de ben petits observen el temps atmosfèric i el pas de les estacions, parlen de la família, aprenen a conèixer l'escola, visiten el barri, pobles i parts de la nostra ciutat, parlen de transports i mitjans de comunicació, al mateix temps que entren en contacte amb les tradicions i celebren les festes populars, concretament la Festa Major de la ciutat, la castanyada, Santa Cecília, Nadal, carnaval, Sant Jordi i Sant Ponç. També aprenen a respectar les normes socials que afavoreixen la bona convivència.

Més endavant, en iniciar la Primària, comencen a seqüenciar cronològicament aspectes de la seva pròpia història i de la seva família, comencen a reconèixer les etapes de la vida i el concepte de generació, aprenen les unitats de mesura del temps, aprenen a interpretar línies del temps i a fer un arbre genealògic, observen objectes del passat, sovint de la mà d'avis i àvies que participen a les classes per explicar com eren les feines, els jocs i les eines quan ells tenien l'edat dels nens, aprenen a recollir dades sobre l'evolució de fets socials i culturals –habitatge, indumentària, tecnologies- i van prenent consciència de la interacció que es produeix entre l'entorn i l'activitat humana.

Durant la Primària, el seu coneixement del medi s'estén a la ciutat, la comarca, Catalunya, Espanya i Europa. Aprenen les grans etapes de la història de la humanitat i també la història de Catalunya. Parlen de població, d'economia, de manifestacions culturals i de sistemes polítics, especialment de la democràcia. Aprenen a valorar la diversitat social, cultural i de gènere, a respectar-la i valorar-ne la riquesa; aprenen a valorar i utilitzar mecanismes de participació, cooperació i diàleg per a la cohesió social i la resolució de conflictes.

A Secundària es treballa en la mateixa línia; mentre els alumnes aprenen a llegir i comprendre fonts i mapes històrics, cronologies, fonts cartogràfiques i tot allò que els permetrà entendre l'evolució de l'espècie humana des dels seus orígens, se'ls ajuda a copsar la complexitat de les causes dels canvis i les seves conseqüències, a identificar el paper de les persones com a subjectes individuals i col·lectius dels processos històrics, a prendre consciència de les desigualtats socials i econòmiques

a cada època, especialment a l'actual, a adonar-se que tothom pertany a diversos àmbits socials i culturals i a reconèixer la diversitat com a element enriquidor de la convivència.

Els alumnes aprenen l'organització territorial i política del nostre país, les lleis per les quals es regeix, la divisió de poders i el paper de cadascun d'ells; també aprenen el paper d'entitats supranacionals i supraestatals com són la Unió Europea i les Nacions Unides, els seus objectius, organització i tractats que els regulen.

Aprenen economia de Catalunya, d'Espanya i a entendre els processos que porten cap a un sistema mundial. Reflexionen sobre la gestió del deute extern dels països, sobre immigració, globalització, relocalització, n'analitzen els aspectes positius i negatius, sovint amb l'ajut d'articles de premsa i de pel·lícules a partir de les quals es genera un debat destinat a prendre consciència de fets i problemes socials rellevants i a posicionar-se de manera argumentada.

L'escola ha inclòs dintre les Ciències Socials de Secundària l'estudi de la religió com a fenomen cultural universal, per a la qual cosa s'ha dotat la matèria de Ciències Socials de 4t d'una hora setmanal més del que preveuen les programacions oficials. Els alumnes aprenen història i cultura del Cristianisme, del Judaisme i de l'Islamisme, en comprenen l'origen i desenvolupament en el context polític, social i cultural en què van sorgir, les relacionen amb la trajectòria dels pobles que les van adoptar en les diferents facetes de la seva realitat històrica, identifiquen la influència de les religions en aspectes concrets de la societat a l'actualitat i al llarg de la història; al mateix temps, aprenen a adoptar una visió oberta, flexible i dialogant en relació a la pluralitat cultural i religiosa de la societat, així com al laïcisme; en certes controvèrsies que es produeixen al voltant de temes d'interès social entre el plantejament religiós i el científic, aprenen a explicitar arguments que avalin una o altra posició. Valoren el dret a la llibertat de pensament i, més enllà de creences particulars vinculades o no a les religions, reconeixen els Drets Humans com a principal referència per a les relacions humanes.

En els nivells superiors de l'escola, la competència en la dimensió temporal de l'experiència social humana i cívica implica que l'alumnat no només conegui i apliqui a les informacions les convencions cronològiques i les formes de la seva representació i categorització, sinó que esdevingui crític amb les fonts històriques i sigui capaç de verificar-ne la veracitat, a partir de l'anàlisi de diverses fonts i de l'estudi dels mètodes i models actuals de la historiografia.

La Geografia comparteix amb la resta de Ciències socials l'objectiu de desenvolupar la competència en el coneixement i interacció amb el món, tant des del vessant físic com social i cívic. Mitjançant l'estudi de la Geografia humana i econòmica, els alumnes aprofundeixen en la comprensió dels espais geogràfics com a espais dinàmics, resultat de la combinació de processos socials, culturals, econòmics i tecnològics que actuen en un determinat territori al llarg del temps. Analitzen la situació del món globalitzat, en el qual coexisteixen processos d'uniformització dels sistemes econòmics amb una creixent desigualtat social i el risc de l'esgotament de recursos.

L'estudi de totes les Ciències Socials va encaminat a establir pautes de comprensió i interpretació del món on vivim, en tota la seva complexitat, a afavorir la formació de valors i actituds cívics i a animar a la participació, des d'una concepció solidària i de justícia social que vol contribuir a la construcció d'una societat més equitativa.

5.2.6.2.1 Economia i Emprenedoria.

Des de Primària, i sobretot a Secundària, els alumnes es familiaritzen amb conceptes com el de sectors de producció, treball, creació i distribució de riquesa. A més, a Secundària se'ls ajuda a entendre com han de gestionar els seus recursos econòmics i a valorar l'activitat empresarial com a generadora de benestar, ocupació i riquesa a la societat, tot adquirint al mateix temps la capacitat crítica de valorar, en base a criteris d'ètica empresarial, els efectes positius i negatius que pot produir.

L'Economia d'Empresa és una matèria optativa de Batxillerat, dintre la qual l'escola ha inclòs, com a complement, un curs d'Emprenedoria que es desenvolupa totalment en anglès. El seu objectiu és estimular la capacitat d'iniciativa dels alumnes, que es vincula al lideratge, a l'assumpció de responsabilitats, a la capacitat d'elegir, d'imaginar projectes, de portar-los endavant mitjançant l'aplicació d'estratègies d'actuació i de gestió, d'assumir riscos i d'entendre les errades com a motivació per a nous aprenentatges.

L'Escola també ha inclòs l'Emprenedoria com a activitat obligatòria a 4t d'ESO, amb dos grans objectius: ajudar els alumnes en la presa de decisions sobre el seu itinerari formatiu i professional – complementant així el treball d'orientació professional que es fa des de 3r - i fer-los prendre consciència de la necessitat de tenir iniciativa emprenedora, entesa aquesta com una actitud útil no tan sols en les activitats professionals, sinó en la vida quotidiana, independentment de si creen una empresa o es dediquen a qualsevol activitat professional per compte d'altri.

Es tracta que aprenguin quines són les competències que requereix avui en dia el mercat de treball, que es facin conscients de les pròpies amb autoconfiança, que identifiquin les característiques d'una relació laboral, que coneguin l'estructura organitzativa bàsica d'una empresa, que identifiquin les parts que integren un projecte empresarial i que en desenvolupin un; això implica activar un seguit de competències tals com treballar cooperativament, gestionar informació, emprar tecnologia informàtica i de tot tipus, dissenyar, fer càlculs matemàtics i, en general, posar en pràctica totes les estratègies pròpies de la resolució de problemes pràctics, inclosa la presentació i comunicació de projectes i solucions. El resultat d'aquests aprenentatges és el desenvolupament de totes aquestes capacitats que els han de facilitar el pas a la vida adulta professional i personal.

5.2.7 Reflexionar i actuar. Filosofia, Ciutadania i Ètica.

No són pròpiament Ciències Socials, ni estan directament vinculades amb el coneixement de l'entorn que és objecte del darrer capítol, sinó que constitueixen una invitació a la reflexió sobre la realitat, sobre el coneixement i els seus límits, sobre l'ésser humà, sobre el llenguatge i la lògica, sobre la societat, sobre la política, sobre els drets, i molt especialment sobre la dimensió moral i ciutadana de les persones i les seves implicacions per a la vida pràctica.

Entesa en sentit ampli, aquesta és una activitat que els alumnes fan sempre i al llarg de tota la seva escolaritat, ja que es vincula amb la capacitat de raonar les pròpies accions i decisions, amb la d'entendre que tots tenim drets i deures, que hi ha valors que és bo potenciar i contravalors que cal eradicar, amb la voluntat de construir una convivència presidida per la justícia, la pau i el respecte, el qual es tradueix en bones maneres, en acceptació de la diversitat i en capacitat d'afrontar adequadament els conflictes. Aquests són objectius de totes les etapes.

En sentit estricte, però, aquesta reflexió apareix formalment a les programacions a partir del Cicle Superior de Primària, on hi ha un temps setmanal dedicat a la Ciutadania; segueix en la programació de tutories al llarg de tota l'ESO, i més específicament a 3r i a 4t, on es dedica una sessió setmanal a la Ciutadania i a l'Ètica. A tot el Batxillerat es fa Filosofia i, per decisió interna de l'escola, també Ètica, per a la qual cosa la matèria de Filosofia disposa de més temps setmanal del previst a les programacions oficials.

L'objectiu és desenvolupar una consciència cívica responsable, racional, crítica i autònoma, inspirada en els Drets Humans i compromesa en la construcció d'una societat democràtica, respectuosa amb la natura, solidària i preparada per a la participació en la vida comunitària. Es tracta de donar eines als alumnes per tal que, mitjançant el diàleg, la recerca i el debat de grup, arribin a construir la seva escala de valors i la pròpia concepció del món, i que vulguin actuar en conseqüència, cosa que els ha de portar a tenir una vida bona, objectiu primordial de l'educació que impregna totes les activitats de l'escola.

5.2.8. Activitats relacionades amb el desenvolupament del coneixement de l'entorn social i natural, amb la reflexió i els valors cívics.

Sortides, visites, excursions, convivències.

Activitats d'observació.

Experiments a l'aula.

Visionat de pel·lícules i documentals.

Conferències.

Assistència a jornades de investigació a les universitats i museus.

Ús d'instruments de representació, de simulació, de mesura.

Pràctiques de laboratori.

Investigacions, recerques.

Disseny i construcció d'objectes.

Cura de l'entorn i la sostenibilitat: reutilitzar materials, reduir, reciclar, reparar; recollida selectiva de deixalles, trasllat a la deixalleria.

Implicació en activitats solidàries del barri i altres àmbits.
Col·laboració amb altres entitats, residència de gent gran del barri, Hospital de St. Joan de Déu.
Celebració anual del Dia Escolar de la No-Violència i la Pau.
Commemoració d'aniversaris relacionats amb els Drets Humans i Drets de la Infància.

5.3 Competències intrapersonals i interpersonal de salut i benestar.

Aquestes competències es treballen de manera transversal, com objectius que són de tota l'escola, i a més es disposa de temps específic dintre els horaris dels alumnes per a la seva promoció. Constitueixen objectius primordials de les hores d'Educació Emocional i de Tutoria; a més, la promoció de la salut forma part dels grans objectius de l'estudi de les Ciències Naturals i és la competència més genuïna de l'àmbit de l'Educació Física.

5.3.1. L'Educació Física

Els seus principals objectius són la promoció de la salut i l'establiment de relacions positives amb un mateix i amb els altres.

Les activitats pròpies de l'Educació Física es relacionen amb el coneixement i domini del propi cos, amb el desenvolupament de qualitats físiques tals com la força, la resistència, la flexibilitat i la velocitat, amb les habilitats de coordinació, amb el joc, amb la dansa i amb l'expressió corporal; a Parvulari i al Cicle Inicial de Primària els alumnes fan psicomotricitat i natació; a partir de Primària realitzen jocs preesportius, activitats atlètiques, gimnàstica, activitats en el medi aquàtic i activitats a la natura, incloent jocs tradicionals i esports a la platja i a la neu.

Ara bé, les activitats que es fan a les classes no tenen el principal objectiu en elles mateixes, sinó que es plantegen com a camí per assolir els dos grans objectius esmentats.

Pel que fa a la l'educació per a la salut, des de l'EF es promoció una actitud vital generadora de salut física i mental. Es treballa amb els alumnes perquè incorporin bons hàbits d'higiene, hàbits posturals, hàbits d'alimentació saludable, també perquè entenguin la importància de la pràctica regular de l'exercici físic i la del descans. Es treballa el concepte d'estar en forma per tal de sentir-se bé amb el propi cos, cosa que repercuteix en la millora de l'autoestima, prevé diverses malalties i, a més, contribueix a activar capacitats que milloren el rendiment acadèmic en tots els àmbits.

Quant a l'establiment de relacions positives amb els altres, l'Educació Física fa un paper fonamental, atès que, per la mateixa naturalesa de les activitats que li són pròpies, estimula la cooperació, la competició sana, l'autosuperació, l'assertivitat, el lideratge, el treball d'equip, el respecte a l'adversari i a les normes, la reflexió entorn

dels conflictes i situacions crítiques que es produeixen de manera natural durant l'activitat física, els valors, el saber guanyar i perdre.

En tots aquests sentits, l'Educació Física és tractada a l'escola com a un entrenament per a la vida que requereix el compromís de tota la comunitat educativa, cada membre de la qual té un paper com a model de vida sana i en la creació d'un entorn físic i actitudinal saludable.

5.3.2. L'Educació Emocional.

La capacitat d'identificar, expressar i regular les pròpies emocions, la capacitat d'afrontar els problemes interpersonals sabent escoltar, amb empatia, assertivitat i habilitat social, l'autoestima entesa com a seguretat de ser digne de ser estimat i capaç de realitzar els propis projectes, la resiliència en cas de frustració, la capacitat d'automotivar-se i l'entrenament en l'ús de les diverses formes de pensament són, entre d'altres, objectius de l'Educació Emocional.

Tots aquests aspectes es treballen dintre un horari concret des de P3 fins al final de la Primària i des de l'acció tutorial sempre. Els mestres tenen formació específica en aquest àmbit i procuren que aquest objectiu impregni les relacions interpersonals a tota l'escola, amb la finalitat de garantir el benestar de tots i de donar recursos perquè aquest sigui perdurable al llarg de la vida.

El Projecte de Convivència de l'Escola recull tots aquests aspectes en el seu apartat 3.2. (04 Projecte de Convivència).

5.3.3 La cura de la salut i la prevenció de riscos.

La salut és un valor que l'escola promou sempre.

Vetllem per l'adquisició d'hàbits saludables de nutrició a través de l'acord amb els pares sobre els esmorzars dels seus fills, a través d'activitats concretes com és ara la cura de l'hort, la festa de l'amanida o els tallers de cuina per als més petits, a través de l'educació formal d'aquest aspecte des de les Ciències Naturals i l'Educació Física i a través de l'exemple pràctic que els alumnes reben al menjador de l'escola, on els menús són equilibrats des del punt de vista dietètic, variats i acuradament cuinats. A més, el temps de migdia s'aprofita perquè els alumnes, entre altres activitats, conreïn herbes aromàtiques i facin pràctiques de tast de productes diversos, per tal d'afavorir el seu coneixement i gust per una alimentació variada. A partir del final de la Primària, i sobretot a l'inici de la Secundària, l'escola proporciona als alumnes formació específica en la prevenció de trastorns de l'alimentació.

Vetllem per la prevenció de malalties i trastorns a través de tallers sobre educació postural i a través de la promoció de l'exercici físic, que es complementa amb l'oferta d'esport extralectiu que fa l'escola.

Vetllem per la prevenció de riscos en molt diversos àmbits:

Fem prevenció dels que es deriven de l'ús de la informàtica, dels telèfons mòbils i de les xarxes socials al final de Primària i a l'inici de Secundària, tot posant l'accent en la responsabilitat personal i la necessitat de l'autoprotecció. Els pares són sempre convidats a participar-hi.

Fem prevenció de dependències de tot tipus, tant de substàncies com socials. Es tracta sobretot de prevenció inespecífica, basada en el coneixement del que és la pressió de grup, en el reforç de la capacitat de prendre assertivament les pròpies decisions informades i en la voluntat d'actuar en conseqüència.

Treballem per posar les bases per a una sexualitat saludable, a través de la valoració de l'afecte i de proporcionar als alumnes la informació necessària per a la prevenció d'embarassos no desitjats i de malalties de transmissió sexual, per a la qual cosa els alumnes visiten centres d'atenció als quals es podran adreçar sempre.

Vetllem per l'atenció als problemes personals dels alumnes; a més dels tutors i de l'equip de psicopedagogia, l'alumnat dels darrers cursos de secundària compta amb un servei que anomenem de Suport, portat per personal sanitari extern a l'escola i encaminat a atendre els alumnes que ho sol·liciten.

5.3.4. La cura de la convivència.

Considerem essencial aconseguir que els alumnes se sentin bé a l'escola; aquest és el seu dret i una base imprescindible perquè progressin adequadament tant en el nivell acadèmic com en el del seu desenvolupament integral com a persones. Per tant, l'escola té definits en el seu Projecte de Convivència (04 Projecte de convivència) un seguit d'aspectes als quals concedim atenció prioritària:

Entre aquests aspectes hi ha, en primer lloc, el fer que tothom se senti acollit a l'escola i participi en l'acolliment de les persones que hi entren de nou; hi ha també la prevenció de conflictes amb mesures de caire organitzatiu i mesures de caire pedagògic i didàctic, com són les activitats d'educació emocional i d'educació en valors; hi ha l'avaluació de la convivència, a través d'enquestes als alumnes que es fan sistemàticament cada any; igualment, la gestió de conflictes, que inclouen la mediació entre iguals a partir de Secundària; l'atenció molt específica en cas d'agressions i, sobretot, la promoció d'un clima escolar basat en la confiança, el respecte i la voluntat de cooperació.

El Projecte de Convivència especifica el tractament de tots aquests aspectes.

5.3.5. Activitats relacionades amb el desenvolupament competències intrapersonals i interpersonals de salut i benestar.

Promoció de l'alimentació saludable:

conreu i observació de l'hort de l'escola, festa de l'amanida i taller de cuina a Parvulari;
informació sobre nutrició, programa de consum de fruites i taller d'alimentació "Cinc al dia" a Primària;

conferències sobre nutrició per a alumnes i pares,
prevenció dels trastorns de l'alimentació, mitjançant observació i informacions
concretes a alumnes i pares;
menús equilibrats i tallers de tast al menjador de l'escola;
cura del contingut de les màquines expenedores a la sala d'alumnes;

Promoció de l'exercici físic:

·
Iniciació, fora del recinte escolar, a esports molt variats: natació, vela, escalada,
esquí, patinatge.

Course Navette, a Secundària, per a la mesura de la potència aeròbica

Promoció de la participació en esdeveniments esportius externs a l'escola.

Programació d'activitat física a totes les excursions i convivències.

Promoció del benestar emocional i convivencial:

Dedicació d'un temps específic dintre l'horari dels alumnes a l'educació emocional,
a Parvulari i a Primària.

Avaluació sistemàtica de la convivència classe per classe a través d'una enquesta.

Matèria optativa de Mediació a 1r d'ESO.

Implementació de la mediació entre iguals sempre que és adequat per a la resolució
de conflictes a Secundària.

5.3.6. Consideracions finals al voltant de les prioritats educatives de l'escola.

Totes les prioritats educatives es tracten de manera transversal, és a dir, en tots els
àmbits de l'escola i per part de tots els mestres, de vegades de manera molt evident
a causa de l'especialitat que ensenyen, en altres ocasions com a currículum ocult,
però les prioritats són presents sempre.

La metodologia general de l'escola suscita la implicació personal dels alumnes com
a protagonistes, a través del diàleg; promou el seu interès per aprendre, per
aprendre a aprendre i per cooperar amb els altres; els proporciona atenció
individual, reforç educatiu quan el necessiten i tota mena de recursos perquè
desenvolupin les seves capacitats i intel·ligències; cultiva en tots ells la capacitat d'
anàlisi i visió crítica del món, els fa reflexionar sobre com millorar i millorar-lo i els
convida a la participació.

El gran objectiu és ajudar-los a créixer en tots els sentits i que la seva capacitat i
interès per progressar en l'aprenentatge i en els valors personals i cívics perdurin
molt més enllà del seu temps escolar.

6. Programació general anual

El Pla anual de l'escola el formen el Document d'Objectius i el Calendari.

El primer d'aquests documents inclou els objectius que el Departament d'Ensenyament preveu per al curs i els propis de l'escola. Aquests emanen de les diverses etapes i departaments i de l'Equip de Direcció de l'Escola. Es formulen atenent a les valoracions que s'han fet de l'assoliment dels de l'any anterior i que es reflecteixen a la Memòria; es concreten amb les activitats que es preveu realitzar per portar-los a terme i es determina qui en serà responsable.

Es fa el seguiment del compliment d'objectius per part de les etapes, departaments i claustre a mitjans de cada curs i s'avaluen novament per part de tothom al final.

El Calendari parteix de la programació de cada nivell de l'escola, la qual es recull en un calendari d'etapa i en el calendari general. Aquest conté, entre molts altres elements, la planificació d'excursions i convivències, que es comunica als pares de cada classe perquè signin la corresponent autorització per als seus fills.

Tant els objectius com els calendaris són aprovats per les etapes, pel Claustre i pel Consell Escolar.

6.1 - Hores de dedicació per àrees i matèries

Les hores oficials de cada matèria són una referència a partir de la qual l'escola elabora els horaris en funció de les seves prioritats educatives.

A continuació es presenta la distribució horària de les diverses àrees i activitats a cada etapa i curs de l'escola.

Com interpretar aquesta informació:

El número que hi ha a l'esquerra de cada casella correspon al nombre d'hores setmanals.

Exemple:

	2n d'ESO A
Francès	2

Significa que els alumnes de 2n d'ESO A fan dues hores de Francès a la setmana.

Si aquest número està repetit dintre la mateixa casella, vol dir que hi ha dos mestres alhora treballant amb el grup.

	6è A	
Projecte interdisciplinar	1	1

Vol dir que el projecte interdisciplinar es treballa amb mig grup, amb dos mestres alhora.

Si hi ha dos números diferents dintre una mateixa casella, vol dir que el grup està desdoblant només durant una part de les hores de la matèria.

	2n Batxillerat C	
Anglès	3	1

Vol dir que de les tres hores d'anglès, n'hi ha una en la qual el grup es desdobla.

Si els números repetits abasten diverses caselles, vol dir que els alumnes d'un mateix nivell es divideixen en el mateix nombre de grups en aquella àrea.

	3r ESO A	3r ESO B	
Anglès	3	3	3

Vol dir que els dos grups de 3r d'ESO es converteixen en tres durant les tres hores d'anglès setmanals que fan.

De vegades el número es troba en una casella que inclou diverses classes d'un mateix nivell.

	1r Batxillerat A	1r Batxillerat B	1r Batxillerat C
Dibuix artístic	4		

Vol dir que es tracta d'una matèria optativa de 1r de Batxillerat.

Horaris de l'etapa d'Educació Infantil.

Vegeu l'enllaç.

(18a Quadre pedagògic de tot el parvulari.)

Horaris de l'etapa d'Educació Primària.

Vegeu l'enllaç.
(18b Quadre pedagògic de Primària)

Horaris de Secundària, ESO i Batxillerat.
Vegeu l'enllaç.
(18c Quadre pedagògic de tota la Secundària).

6.1.1. Observacions relatives als horaris.

La distribució d'hores que consta a les quadrícules no limita la dedicació de temps a cada àrea o matèria, atès que es complementa amb tot el treball interdisciplinar que es fa a l'escola. Això inclou el treball de competències lingüístiques, dintre les quals, el treball per a l'aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera, així com el de totes les altres competències esmentades com a prioritats educatives.

Els desdoblaments de grups corresponen a criteris d'atenció personalitzada i de foment de la participació dels alumnes en determinades activitats tals com resolució de problemes, tractament d'imatges digitals, o facilitar les activitats comunicatives en el cas de les llengües.

En alguns cursos, l' horari escolar global dels alumnes excedeix l'oficial. És el cas de tota l'ESO, on la informàtica, la producció audiovisual, la recerca, l'emprenedoria i el coneixement de les religions incrementen globalment en una hora lectiva setmanal les que es contemplen legalment. És el cas també del Batxillerat, on la Filosofia disposa d'un increment horari perquè incorpori l'Ètica i on el Català i el Castellà de 1r disposen d'un temps de desdoblament per dedicar-lo a les competències comunicatives.

Les quadrícules informen de les matèries optatives que ofereix l'escola tant a l'ESO com al Batxillerat.

A partir de 3r d'ESO, les matèries optatives s'agrupen en itineraris, que es mostren en els enllaços següents.

(19a Itineraris de 4t d'ESO i 19b de les modalitats de Batxillerat)

6.2. Programacions didàctiques.

A l'inici de cada curs, tot el professorat de l'escola programa la tasca que realitzarà amb els seus alumnes.

Les programacions contenen els objectius a assolir, les competències a desenvolupar, els continguts, la metodologia, les activitats a realitzar i els criteris per a l'avaluació.

A l'etapa d'Educació Infantil hi ha una programació que contempla els objectius finals de l'etapa, els objectius per àrees, els continguts i la planificació de cada unitat didàctica per a P3, P4 i P5, amb referències específiques a les capacitats que cada una d'elles ajuda a desenvolupar. Les programacions són consensuades per tots els mestres de l'etapa i coordinades amb les del Cicle Inicial de Primària.

A l'etapa d'Educació Primària hi ha una programació que contempla els objectius finals de l'etapa, els objectius finals de cada cicle, per àrees, i la planificació de cada unitat didàctica de l'etapa, amb referències a les competències que contribueixen a desenvolupar. Les programacions són consensuades pels mestres de cada cicle i coordinades amb tota l'etapa.

A les etapes de Secundària, ESO i Batxillerat, les programacions es fan per matèries i es consensuen per departaments. Contenen els objectius a assolir, els continguts, la metodologia, les activitats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació. Dintre els continguts, es fa la distinció entre conceptes – allò que cal que els alumnes aprenguin i sàpiguen-, procediments – allò que cal que els alumnes aprenguin a fer i sàpiguen fer- i actituds, sobretot relatives a participació a la classe, treball i convivència. Aquesta distinció, en principi ja superada des que oficialment el que compta són les competències, l'hem mantinguda a l'escola per raons pràctiques, la principal de les quals és obligar-nos sempre a enfocar cada aprenentatge en cadascun d'aquests sentits i, en avaluar-lo, poder diagnosticar l'origen de les dificultats de cada alumne, si és que n'hi ha.

A través de la intranet de l'escola, totes les programacions són accessibles a tots els mestres de l'escola, per tal de facilitar la proposta d'activitats interdisciplinàries entre especialitats diverses.

A més, són accessibles als pares i també als alumnes d'ESO i Batxillerat.

6.3. Les guies dels alumnes.

L'escola proporciona als alumnes i a les seves famílies una guia que conté una la programació general de l'etapa a la qual cada alumne pertany, aspectes organitzatius de l'etapa i la normativa corresponent.

Les guies es troben publicades a la pàgina web de l'escola. (12 Guies)

7. L'avaluació.

7.1. L'avaluació dels aprenentatges dels alumnes.

L'escola distingeix entre resultats educatius i resultats acadèmics. Els resultats educatius inclouen els acadèmics i, a més, tots els intangibles, com són els relacionats amb els valors, el benestar, l'equitat, la convivència i els relacionats amb el desenvolupament d'aptituds i d'actituds, com la creativitat, l'autonomia personal i la implicació en les tasques col·lectives, entre d'altres.

Els resultats acadèmics són la mesura de l'adquisició de coneixements i competències per part dels alumnes. L'escola aspira a l'excel·lència de tots els resultats, per a la qual cosa el professorat aplica les metodologies adients, avalua el progrés acadèmic dels alumnes individualment i com a col·lectiu i al mateix temps fa una autoavaluació que té per objectiu la detecció dels aspectes que han de ser objecte de treball específic; amb aquesta informació fa plans de treball, cerca recursos i mitjans adequats, els aplica i torna a avaluar, per tal de progressar i millorar sempre.

L'avaluació dels alumnes, que inclou el foment de la seva pròpia autoavaluació, es fa sobre allò que saben –continguts de conceptes-, sobre allò que saben fer – procediments - i sobre la seva actitud, treball i esforç, entenent que tots aquests aspectes són components imprescindibles per al desenvolupament de competències. Aquestes, però, no són només la suma del que cada alumne adquireix a les diverses àrees i matèries, sinó un conjunt d'aptituds aplicables a la pràctica que es desenvolupen de manera transversal i que fan referència a tots els àmbits de la vida. Per això l'avaluació la fan els equips docents, que no només qualifiquen, sinó que valoren el progrés global de cada alumne i prenen decisions per a l'acompanyament de cadascun d'ells, en funció de les seves característiques i necessitats.

S'estableix una comunicació fluïda amb els propis alumnes i amb els pares al voltant de l'avaluació i de les estratègies de millora que se'n deriven.

7.1.1. Eines i documents que fem per a l'avaluació.

L'avaluació és contínua, per tant la principal eina és l'observació del progrés dels alumnes en la realització de les diverses activitats.

Aquesta observació va dirigida a constatar el desenvolupament de les capacitats dels nens i nenes, en el cas de l'Educació Infantil, i de les seves competències a mesura que avancen en l'escolaritat.

A l'Educació Infantil els documents base per als informes d'avaluació – ja siguin d'adaptació o de progrés- contenen els ítems que el professorat observa i dels quals

avalua qualitativament l'assoliment. Una part de l'informe és oberta i conté les observacions que els mestres comparteixen amb els pares, als quals es demana un retorn, és a dir, la valoració que fan de l'informe rebut en funció de la seva pròpia apreciació del progrés del seu fill. (20a, 20b, Butlletí d'Infantil). Les entrevistes dels pares amb la persona tutora tenen un gran valor per al seguiment de cada alumne. A l'Educació Primària, els informes d'avaluació s'organitzen de manera similar als d'infantil, amb la particularitat que a cada àrea, a més de la valoració dels seus diversos ítems, correspon una nota global no numèrica. També té una part oberta per a les observacions i es demana als pares la seva valoració. Els alumnes ja fan proves d'avaluació que, juntament amb els altres elements que els mestres tenen en compte, és a dir, el treball de classe i l'actitud, serveixen per a la seva qualificació. Com a totes les etapes, les entrevistes entre pares i tutors serveixen per posar en comú estratègies de millora. (20c Butlletí de Primària).

A ESO i Batxillerat, les notes són numèriques. La nota global de cada matèria és el resultat de la ponderació de les notes de conceptes, procediments i actituds, segons acord dels departaments i etapes. Si no es supera una matèria, cal fer una recuperació, i en cas de no superar-la, s'ha d'anar a una prova final. Els criteris de promoció de curs són els establerts legalment. (20d Butlletí de Secundària).

L'avaluació dels alumnes que presenten necessitats educatives especials es fa seguint els criteris que consten al document Projecte d'Atenció a la Diversitat, concretament en el seu capítol 8, que explica què s'avalua, els criteris de promoció i d'acreditació al final de l'ensenyament obligatori (05 Projecte d'Atenció a la Diversitat).

7.1.1.1. Les avaluacions externes.

A més de les avaluacions de l'escola, les competències dels alumnes són avaluades externament, mitjançant proves elaborades pel Departament d'Ensenyament.

A 5è de Primària i a 3r d'ESO passen proves diagnòstiques de Català, Castellà i Matemàtiques; a 6è de Primària i a 4t d'ESO passen proves de Català, Castellà, Matemàtiques i Anglès. A més, un cop superat el Batxillerat, els alumnes que ho desitgen passen les Proves d'Accés a la Universitat.

Els pares reben informació dels resultats de les proves externes de 6è, 4t d'ESO i Pau.

A més, els resultats de totes les proves externes, també els de les diagnòstiques, formen part de l'Avaluació de Centre.

7.2. Avaluació de Centre.

7.2.1. Seguiment i avaluació dels objectius del curs.

La Memòria Pedagògica de cada curs conté l'avaluació qualitativa del compliment de cadascun dels objectius i els suggeriments de millora per al curs següent.

L'elabora l'equip de direcció pedagògica a partir de la reflexió sobre el grau d'assoliment de cada objectiu que fan les etapes i departaments i que posen en comú com a claustre almenys dues vegades durant el curs, a mig curs, com a seguiment, i a final de curs, com a conclusió i presa de decisions de continuïtat i progrés.

La Memòria conté també els resultats globals de les avaluacions externes, comparats amb els resultats globals obtinguts pels alumnes a Catalunya i també comparats amb els d'escoles d'una tipologia social semblant a la nostra. També conté les propostes de treball concretes que es portaran a terme per millorar aquests resultats.

Els tutors, coordinadors i psicòlegs fan el seguiment dels resultats dels alumnes al llarg de cada etapa i en els canvis d'etapa, per tal de garantir la coherència vertical i també de detectar necessitats de reforç o d'ampliació de programa per a alumnes concrets.

També avaluen el resultat de les enquestes de clima escolar, per tal de detectar a temps possibles problemes de convivència i prendre les mesures oportunes. (04 Projecte de Convivència).

La Memòria és aprovada pel Claustre i pel Consell Escolar. Els resultats acadèmics són analitzats per la Direcció General i la Direcció Pedagògica de l'escola. Se'n fa el seguiment al llarg dels anys, per analitzar tendències. El resultat d'aquest seguiment és comunicat i comentat amb la Junta, al Consell Escolar i a l'Assemblea.

7.2.2. Indicadors de progrés.

Per a la seva autoavaluació, l'escola valora, a través de la mesura de determinats aspectes, el grau d'assoliment de l'èxit educatiu que persegueix per als alumnes. Alguns d'aquests aspectes es mesuren quantitativament. Altres, per les seves característiques, es valoren de manera qualitativa. Tots ells són susceptibles de ser desenvolupats per convertir-se en indicadors de progrés més concrets, en funció dels objectius prioritaris que es determinin per a cada curs.

En qualsevol cas, mesurem l'èxit educatiu en funció dels aspectes següents:

Èxit escolar

- Resultats de les avaluacions externes de competències bàsiques que assoleix l'alumnat
- Resultats de les avaluacions internes
- Nombre d'alumnes que promocionen a un curs superior
- Adequació de l'atenció als alumnes amb necessitats específiques
- Coherència d'objectius i criteris al llarg de totes les etapes de l'escolaritat
- Desenvolupament de les competències transversals

- Manca d'absentisme
- Manca d'abandonament escolar
-

Benestar i convivència:

- Relacions positives i de confiança entre els alumnes, que se sentin bé a l'escola
- Relacions positives i de confiança entre el personal de l'escola, que tothom es senti implicat en el projecte
- Gestió dels conflictes
- Mínima presència de sancions i expedients acadèmics
- Acolliment adequat de les persones que entren de nou a l'escola, alumnes, famílies, personal docent i no docent, mestres en període de pràctiques docents

Valors:

- Presència de tots els que diu l'ideari a totes els actuacions de l'escola
- Autonomia que assoleixen els alumnes, entesa com a voluntat d'actuar bé per convicció
- Col·laboració i implicació dels alumnes en el funcionament de l'escola
- Coneixement de l'entorn que assoleixen els alumnes i voluntat d'implicació en la seva millora

Orientació educativa i personal de l'alumnat:

- Adequació de les activitats d'autoconeixement que es proposen als alumnes
- Adequació de la informació que se'ls proporciona
- Tria d'opcions per part dels alumnes suficientment reflexionada, parlada amb els tutors i pares
- Seguiment i acompanyament suficient de cada alumne.
- Atenció adequada de situacions personals dels alumnes; derivació quan cal.
- Seguiment del que fan els alumnes quan acaben l'escolaritat a Proa

Implementació de millores:

- En les maneres de treballar, enfocades a la participació i l'aprenentatge competencial
- En la promoció de la recerca, de la creació i comunicació de coneixement
- En l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació com a eines d'aprenentatge
- Progrés en la implementació de l'Aicle, per desenvolupar la competència plurilingüe de l'alumnat
- En la disponibilitat dels recursos que cada millora requereix.

Creixement professional del professorat:

- Aplicació acurada dels criteris de selecció de nou professorat
- Promoció de la formació continuada
- Adequació del Pla de Formació de centre a les necessitats que manifesta el Claustre
- Adequació de cada formació a les finalitats que persegueix

- Equilibri entre l'estabilitat en uns determinats nivells i matèries i la visió global que s'adquireix amb la mobilitat
- Funcionament adequat de la gestió pedagògica de l'escola, concretament de l'equip de direcció pedagògica

Comunicació i col·laboració amb les famílies:

- Agilitat i eficàcia en la comunicació amb els pares en relació amb els seus fills
- Relacions de col·laboració amb els pares, rebre les seves aportacions per a les classes
- Relacions de col·laboració amb els pares delegats

Relacions de col·laboració amb altres escoles i entitats:

- Adequació de la col·laboració amb la Fundació Trams
- Adequació de la col·laboració amb el Secretariat d'Entitats i entitats del barri en general

Nivells de satisfacció:

- Dels alumnes durant la seva escolaritat i quan l'acaben
- Dels pares, durant l'escolaritat dels fills i quan acaben
- Del professorat i de tot el personal de l'escola

Suficiència i adequació dels recursos:

- Humans (hores de dedicació)
- Materials i d'espais
- Econòmics

8. Col·laboració amb els pares dels alumnes.

Els pares formen part de la comunitat educativa, en la qual exerceixen una doble funció: a nivell personal i familiar, com a educadors dels seus fills; a nivell institucional, i en tant que membres de l'Associació de Pares Bordeta- Sant Medir, com a titulars de l'escola.

L'objectiu de la comunicació amb els pares dels alumnes és establir una entesa i una col·laboració que garanteixin la coherència en l'educació dels fills.

La comunicació amb els pares s'estableix per primera vegada quan aquests visiten l'escola abans de portar-hi els seus fills. Són acollits en petits grups i se'ls explica la línia pedagògica i funcionament de l'escola i, més concretament, el de l'etapa a la qual s'integrarà el seu fill.

Abans d'iniciar P3 o quan s'incorporen al parvulari s'entrevisten amb la persona que serà tutora del seu fill.

Durant el curs, i durant tota l'escolaritat dels fills, reben informació a cada avaluació. Són els informes i butlletins que han estat descrits al capítol 7.1.1. i que contenen la valoració de l'evolució acadèmica i personal del fill. A les etapes d'Infantil i Primària,

se'ls demana un retorn, amb la seva contribució a les valoracions que ha fet l'equip docent.

Els pares tenen accés, a través de la intranet, a les programacions didàctiques. L'escola els convoca a una o dues reunions de classe o de nivell al llarg del curs per informar i dialogar sobre tot allò que els afecta. L'escola els envia circulars informatives a través de la intranet.

Mitjançant blogs i la pàgina web, l'escola posa a la seva disposició l'explicació i imatges de les activitats del dia a dia, a més dels documents d'organització i funcionament.

També hi ha temps de portes obertes, en els quals les famílies visiten l'escola amb motiu de concerts i danses, i molt especialment durant la festa de Sant Jordi, una jornada festiva que aplega famílies i amics de l'Escola i que celebrem cada any el diumenge anterior al dia 23 d'abril.

La revista de l'Escola, EsProa, és un mirall del que s'hi fa i recull les reflexions i opinions que se'n deriven.

Els pares s'entrevisten amb els tutors almenys una vegada durant el curs i sempre que cal. En el cas dels alumnes de Batxillerat, després d'una primera entrevista durant el primer any, la comunicació a través d'entrevistes amb els pares depèn de la necessitat que n'hi hagi, atès que és sobretot amb els propis estudiants amb qui cal parlar.

Els pares s'entrevisten amb membres del Departament de Psicopedagogia sempre que cal. A més, la comunicació amb l'equip de direcció és tan fluïda com ho requereixin les necessitats que es detectin.

Els pares i mares delegats de les diverses classes aporten la seva col·laboració i vehiculen, sempre que cal, la dels altres pares i avis.

Com a titular de l'Escola, l'Assemblea de l'Associació de Pares Bordeta-Sant Medir rep tota la informació acadèmica, laboral i econòmica de l'escola. El seus representants, la Junta, es reuneixen periòdicament amb la persona que exerceix la Direcció General de l'Escola i, menys freqüentment, amb l'Equip de Direcció Pedagògica, per fer el seguiment de la gestió, dels objectius i resultats acadèmics; també fa el seguiment del dia a dia de l'Escola a través del Gabinet Gerent.

Els pares estan representats en el Consell Escolar tal i com s'ha descrit al capítol 3.4.

9. Col·laboració amb altres entitats. Projecció externa.

L'escola ha estat un membre actiu de l'Agrupació Escolar Catalana des que aquesta es va fundar.

Forma part de la Fundació Trams, en la creació de la qual fa participar, i que actualment agrupa vint escoles d'arreu de Catalunya amb la finalitat de potenciar l'ús educatiu de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Participa en jornades pedagògiques de manera habitual, per intercanviar experiències.

S'implica en projectes Comenius Regio, en col·laboració amb escoles catalanes i europees per al coneixement mutu i la recerca en l'àmbit de la gestió pedagògica.

Forma part del grup d'escoles que apliquen l'observació entre iguals com a mètode per a l'avaluació de la pràctica docent, dintre el projecte anomenat Apei-Bcn.

Col·labora amb diverses universitats de Catalunya i de fora de Catalunya, sobretot per a l'acolliment d'alumnes de pràctiques docents de totes les etapes i especialitats.

Manté vincles de col·laboració amb entitats de caire científic i humanístic per a l'orientació de treballs de recerca amb els alumnes més grans.

Participa en activitats esportives, culturals i lúdiques amb altres escoles i entitats, principalment del barri.

Té representants de pares, mestres i alumnes al Consell Escolar del Districte.

Manté relacions de col·laboració amb el Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i La Bordeta.

Acull visites d'estudiants estrangers i dels seus mestres, per als quals organitza sessions de treball conjunt amb els alumnes dels darrers cursos de Secundària.

L'escola és sempre oberta a les relacions externes, amb criteris d'acolliment i de promoció del coneixement d'altres persones, idees i cultures. Aprofita, per tant, tot allò que ofereix l'entorn per incrementar els aprenentatges.

